

308465

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

జేన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 26 వ తేది సోమవారము

No. 22

నంపుటము. ౨

రాక్షస నామ సంవత్సర అధిక శ్రావణ మాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨

సంచిక ౨౨

Bhide & Sons, Sangli (Bombay Presidency)
Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener.
వేరుశనగలను ఒలుచు

నూతనాభివృద్ధినొందినయంత్రము

వేరుశనగకాయలను పగులగొట్టి లోపలిపప్పును నలగకుండ తీయటకు యంత్రము నిర్మింపబడినది.

గుంతకల్లు, గుత్తి, కడప, ఆకోని, హిందూ పుకము, సేలం, ప్రొద్దుటూరు, యర్రగుంట్ల, కడిరి, కొండాపురము, మొదలగు చోట్ల ఈయంత్రములు ఉపయోగములో నున్నవి.

చక్కగా పనిచేయకలిగినది. ధరలు చౌక. సదిత ధరలపట్టిక కోరినవారికి పంపబడును.

భైడే అందు సన్న,

సాంగ్లి - బొంబాయి రాజధాని.

మాయొక్క-జగమెరిగినమందులు

మాకాంపాండు సారసపరిట్లా.

రక్తమును శుభ్రీకరచుటకును, పులిశ్మిని పుండ్లను, వాత నెప్పలను, కీళ్ల నొప్పిలను, నయము చేయుటకును, జేహమును చల్లబరచుటకును మంచిమందు. సీసా 1-కి రు. 2

వేకేజి పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మాయొక్క ఎలకిరు కాంపాండు.

నరముల బలకరమగు మందు. మానసిక శారీరక బడలికలను పోగొట్టును. సీసా 1-కి రు. 2

పేకింగు పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

శ్రీ కృష్ణ బ్రదర్స్,

కవిస్థు (డగ్గిస్టు) & ఆఫీసు.

328 తంబుశెట్టిపేడి, మదరాసు.

సుపీరియరు లీవరుజ్యూయల్లువాచ్.

గొలుసుతో సహా ధర రు 3.0-0. పోస్టేజి 0-5 0. దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము డయలమీద మా కంపెనీ పేరు ఎక్కువగా ముద్రింపబడియుండును. ఇది చూచుకొంటే తేలిగియును, డ్యూ ఖాఫ్ అను గ్లాసు జోమునుగలిగి మొరటుపనులకు దగియుండును. వెల్టెమాత లోభాగమున గ్యారంటీ చీటి అతికించియుండును. సీమనుండి మాకై తయారుచేయబడి వచ్చినది. కాన నెవరియొద్దనుజిక్కదు.

ఒకొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువ ఖరీదునందు మీ, కచాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవంబున చెలియును. ఇది వజ్రకేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాపత్రముల నంది యున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు.

సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ,

పోస్టుబాక్సు నెం 167, మద్రాసు.

కావలెను.

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతితాలూకా గ్రామమునందను ఆంధ్రపత్రిక పక్షమున ఏజెంట్లు కావలసి యున్నారు కావున వారివారి దరఖాస్తులను ఈ నెల 30 వ తేదిలోపుగ పత్రికా కార్యసానమునకు పంపవేచుచున్నాము. పత్రికాధిపతి.

ప్రపంచచరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలుకడినవి.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభమగు భాషలో తెగిన పటములతో కథలవలెనెఱ్ఱి మగును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు రమారమి 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0. (పోస్టేజితో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సానత్సరముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.

కలయూహా: - గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ. చింతాడిపేట, మదరాసు అని వ్రాయుడు

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు వడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయుటకు తరిష్కేయదు నిచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు వడుచునో యేదోభాగములు యేదోపనులుచేయునో అని చెడిపోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాచుంకముల నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గర్వ మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్స్ యిప్పించి పంపబడును. యిందులకు ఫీను 40 రూపాయలు కట్టవలయును. ఈ 1౦ తాళిఖన కాను ప్రారంభమగును. ఏదోనెల 30 వ తేది లోగా దరఖాస్తులు పంపుతూ 10 రూపాయలు అడ్వాన్సు పంపువారికి మాత్రము ఒకవోటు దొరకగలదు. ఈ కింది పదహారుమందికి వ్రాసికోవడు.

గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదినంచిక!

సంవత్సరాదినంచిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదినంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీర్థి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాతుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము నంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాడు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వాటిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిపటములు; 5 దుర్భలని నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 300 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్ర ప్రచురణములందపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయొక్కతీయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగులపటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	నెల	0	8	0
" అర్ధసంవత్సర "	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుశెట్టిపేడి, మద్రాసు.

కలగూరగంప.

అయిదవ బుట్ట.

శ్రీమోక్షనాథం వేణుగోపాలరావుగారికి మాగంపమీద కోపంవచ్చింది. రెండవబుట్టలో కాంకరీషితికయెప్పుడు వస్తుందని అడిగామట అదితప్పట వారికట్లు పోవడం సహజమే. "కూడిమిగల దినములలో నేరము లేవ్వదు గలగూరగంపమంటి యా....." అని సుమతిశతకంగా వ్రాయటా? మేమేమో సహజం ధర్మాల వారిని కూడించామన్నారే రజస్వలాలవహమము గురించి శ్రీగోపాలరావుగారు. ఆంధ్రపత్రికలో వ్రాసిన వ్రాతలు నేనూ చూచినాడనే. వారు అందు సంగ్రహము వాగా గొరవించారుగాబోలు "కోడలికి బుద్ధి చెప్పి ఆత్మ పోయింది" అన్నట్లున్నదనేగాని శ్రీ గోపాలరావు గారికి కోపంవస్తుందని జంటకున్నా!

మాగంపపాఠకుల కొక్క ముగి. "అలాకోల్పోయింది" అనుసామితి వేదంలో ముక్క అందరి తప్పిపరుమట బ్రహ్మగూడ పాఠ్యముగాదు. కనుక నే వేదకూరతేనే అమ్ముకు పోతుందోపోదో అని పదిహారలా కలిపి కలగూరగంపమన్నాము. ఎవరెవరవచ్చిన కూడను వారు పినవచ్చును. నోటిపూతాయన మిరపకాయతినీ, పొడిదగ్గాయన కొబ్బరికాయ తినీ, జలుబుచేసినాయన పుచ్చకాయతినీ, ఉష్ణంచేసినాయన మామిడికాయతినీ అంగటాయన మామిడిచవచ్చు? కూరలు కొనకొక్కనేవారికి, తినేవారికి వాటిమీద పక్షపాతంగాని అంగటాయనకేమి పక్షపాతం? ఏసరుకుకమ్మన గిరాకో ఆ సరుకే తెప్పించి అమ్ముతాడు యాకమ్మ కొనేవారిలోనేవుంది.

గుంటూరు జిల్లాలో మట్టిపూడి ఆశ్రామం వున్నది. అక్కడ మనుషాక "స్తావం" జరిగింది ఇప్పుడొక "బ్రహ్మజ్ఞం" జరిగింది చువలివాడనక, వయస్సువాడనక, వీడవాడనక, భాగ్యవంతుడనక, కూడ్రుడనక, బ్రాహ్మడనక, వచ్చినవారికెల్ల మృష్టాన్నమువెట్టినారు. సుకుమారులవలె కూర్చొక ఆగ్రామములోని బ్రాహ్మణ స్త్రీలుగూడ నడుంకట్టి వడ్డనగయిరాలుచేసి పురమలకు తోడ్పడడంచూస్తే హాస్యరసమైనది.

పాత్రాపాత్రీవివేచనం లేనిదానంగనుక పాపమంతో పుణ్యమెంతో చెప్పలేముగాని భూతత్వప్రమాత్రం సలక్షణంగా జరిగింది. ఒకరిద్దరు పండితులచేత మతాచారములను బోధింప చేయక పోయినారా అంటే యాకాలంగా పండితులను భరించేదికదం అన్నారు.అయ్యో! పరమాధ్యాత్మికధర్మాధర్మాలుచెప్పే దేశానికెంత దుస్థితిపట్టింది? యా బ్రహ్మయజ్ఞానికి కూడా మృగముపిల్లలపాద తప్పలేదట. నీలిబోధలేని వచ్చు చెప్పినట్లు మృగముపిల్లలగోల తప్పదు వారినవటయెందుకు? వారినయన్ను, వారి అసంపూర్ణిచదువు, విశాచములయి బాధిస్తున్నాయి.

కూరగంప మనపురాణాలు కథలు బోధించడానికి వీధి భాగవతాలు, బొమ్మలాటలు జరుగుతుండేవి. డబ్బుగలాయన ఆడించేవాడు పదియందిచూచేవారు. రాముడంటేఎవరో భీముడంటే ఎవరో అందరికీతెలిసేది. యిప్పుడు నాగరికతమంది నాటకకాలలేవ్వడాయి. భాగవతాలు బొమ్మలాటలు అనుగంటినాయి అగ్గో, పాదగో, పారణ్యకాద్రం వెటిలేతేప, నాటకంచూడను నీలుకాదు. ఆడబుద్ధిద, బిక్కివెట్టలేరు. నాటకాలేవ్వడది తమపాతా నీతులుబోధించడానికా అనేదియింకా తిరుమానంకాలేదుగాని పద్యాలుటాఅంగంలే రాగమే శాఖ్యమైయింది. పరబాలసంపు, పాద్యమొపు, ద్రవ్యులతగుకు, సలక్షణముతో పోగున్నది. అధానికక మే, పద్యానికపద్యమే. అదేవారి మున్నులకెక్కితేగా విసేవారిలకెక్కేది. యిటువంటినాటకాలంటేయేంపోలేయేం. పుణ్యమా పుణ్యమా?

ఒకకథ చెప్పుతాను వింటారూ! దక్షిణాదిసమంగురాలి నకవెండిలకుచుచు గా కొండోకోడే వెండికొడుకు కాలముచేశాడట. వివాహానికి అయిందా లేవా అని సందేహం పడ్డారట. కప్పుది అయిందనికనుక వెండి చుగిసిందన్నారట కొండలు. శేషహోమంకాలేదు గనుక వెండిపూర్తికాలేదన్నారట మరొకండు. యాసంకేహం అచ్చటిమతగురువులు శక్తిగా తీర్చాట. వెండికూతురు వివాహము చుగిసిందా లేదా అనేదాంట్లో సందేహ మున్నదిగాని, విధవ అయిందా లేదా అనేసందేహమే లేదన్నారట. కనుక ఆపది సంవత్సరముల బిడ్డను తిరుగా వివాహముచేసె కూడదన్నారట. ఏమిచరుణ! ఏమిదయ !! ఏమిపారమార్థికత !!! ఏమి క్రొయిద్ది! వహ్య వహ్య!!! వితంతువుల సంఖ్య తగ్గే ఆలోచనే పనికిరాదు.

బాపట్ల దగ్గరికా బాలవితంతువుపోయి రైలుక్రిందపడి ఒకకో యిద్దరో చనిపోయినారట. ఒక వితంతువు పడితే యిద్దరు చావడం మెట్లాంటారేమో? అదే కాలమహాత్మ్యము. యిది తెలిసే పరాశరస్మృతిలో వితంతు నివాహము వ్రాసి కెట్టారు. వాటిని వెనెచి విపరీతాధ్యాయాలాగపండితులకు యీ పాపం తలాపిడికెడు పిడికెడు తప్పదు.

శ్రీ విరూపాక్షస్వామిలవారు తంతులూ పండితుల కనేకులను చేర్చి సభచేసి సముద్రయానంచేసిన వారిని పొయ్యిత్తము వెట్టి కలుపుకోవచ్చునని మా పువ్వుగిరి స్వామిలవారి కావినగంజా సంతోషం యింకా తెలలేదు. తేక పోనే నీకు కన్నా కాక బర్మాకు పోయి వచ్చి నాయనకు పొయ్యిత్తమువెట్టిక ఆరునెలలపండి నక్కపిట్టిగడ్డలు దేకస్తామా? అమేమి కాస్త్రాలోగాని వకరికర్ణం అయిట్లు యింకొకరికి కాకపోయే. దక్షిణాదిస బర్మాకు పోయిరావడం తప్పేగాదట. పదిమంది అక్కడసమృతించారు గనుక అస్వామిలవారుగూడా సమృతించారు. కాస్త్రాల అంగూడా పదిమంది కనుకూలంగా మారిపోతుంటుంది గాబోలు. డబ్బుంటే మూడుపూటలలో కొత్తకాస్త్రాలు గూడా పుట్టుతాయి. గుంటూరు మండలంలో కొందరు బ్రాహ్మణసభ వారు పానానెంచి శ్రీస్వామిలవారు సమృతంపక పోయినట్లుటికి పొయ్యిత్తముల వెట్టి సముద్రయానాలు చేసినవారిని కలుపుకుంటున్నారు. సభాపతులుగూడా వారి వారి మామూలుల తెలుసుకుంటున్నారు సుమా. యిదిగూడా కాలమహాత్మ్యమే.

వేలం వెట్టలకు మనదేశము వెట్టినవేరు కొన్నాళ్ల క్రిందట పిల్లకాయలకు పట్టుపురుగులు వెంచడమనేవేలం వెట్టి వెట్టారు. మధ్యరాష్ట్రంలోవుండేఆముదపుతోటలన్నీ వాశనం. ప్రయోజనం చూడబోతినన్ను. అట్లాగే యిప్పుడు కలగూరగంప వేలంవెట్టి పడి వాదాపత్రికలను, పాఠశాలను బాధిస్తున్నది. వుపాధి, పూడకో అని మేముకవిన్న గంపవెట్టుకోసి, దానిలో ఆకూర, యాకూరన్నబుట్టలతో తెచ్చి పోసుకుంటావుంటే, గంపదొరికిందిగా యిది తెలచని తెలం పుగాలెక్కలేని పరాయిబుట్టలొచ్చి పడుతున్నాయి. అయ్యో మిహూరలకు మారాష్ట్రాని గిరాకికనుపడలేదు. వృధా ప్రయాస, గంపనిండిపోవడం, పత్రికాధిపతులకు పాఠకులకు వెగటెయ్యదు, యిట్లాచేస్తే మొదలకు మోసము వస్తుందేమో అయ్యడానికిపోటు దొంగకపోతే, కూరగాయలు కొట్టోనేమరిగి పోవు? కనుక యింతట మాగంపకు కొన్నాళ్లపాటి మూతవేస్తా మిబుట్టలేనేనుకున్నా సరే. మామూత కదిలించేదు.

యిదే కలగూరగంపలో

నీమ్మ జాత్యుద్ధరణి
ఆదిపూడి ప్రభాకరరావు

ఈనెల 18 వ తేది ఆదివారముసాయంత్రము, 5-30 గంటలకు పోలవరమందున్న బాలికాపాఠశాలయందీపురమున నున్న వాడీగంప భాండాగారపక్షమున మ. రా. రా. శ్రీ అత్యుత్తముయ్యగారి యాధిపత్యమున, నిమ్మ జాత్యుద్ధరణి గూర్చియొక సార్వజనికసభ జరుపబడినది. తత్సభకు పురజన ప్రముఖులు చాలమంది విచ్చేసిరి.

ప్రథమును ప్రార్థనయు తరువాత వెనుకటిసభచర్య యుజయవడినది. పి. వి. చలపతిరావుగారు, ఆవిశ్లేష్టిమూయ్యగారు, మాటేటికత్తనాచార్యులుగారు నీ విషయమును గూర్చి నిమ్మ జాత్యుద్ధరణి యవశ్యమని పర్యగద్యరూపమున జక్కగ నుపన్యసించిరి. తరువాతశ్రీ గ్రామము ఎట్టేలుమానేజరు గారయిన మ. రా. రా. శ్రీ ఆదిపూడి ప్రభాకరరావుగారి విషయమున కొక గంభీరపర్యాయమును గావించి, నిమ్మ జాత్యుద్ధరణి, వితంతుద్యాహోద్యమమునకును బ్రయత్నించు వారంద రీయంపనాగ్యసముదయ ముఖ్యముగ గమనింపవలసియున్నది. వీరుగావించినయంపనాగ్యసముదయ ముఖ్యాంశములిన్ని.

(1) బాత్రములందు చెప్పబడినట్లు, నాలుజాతులేకాక ఈజాతులూసరించనియు, ప్రకృతముందు మాలమాదిగ లాసరించు కార్యముల నొనరించుటకయి ప్రత్యేకముగ పంచమజాతి వేద కాలమునుండి యుత్పత్తియందు వున్నదనియును,

(2) నిమ్మ జాతులనువారిని నితర జాతులవారణగ్రోక్కలేదనియు, స్వభావముననే యిట్టి నీచస్థితియందుండి రనియు, వీరు జ్ఞానసంపన్నులయి, వారిలోపతులను వారే విన్నవించునవలెను, కాని వారికి లేని యా "ఏమపు"మధ్య వర్తలయిన మన కెందులకీ "ఏమపు" అనియును.

(3) బ్రాహ్మణుడు మను శాస్త్రప్రకారము, స్వాగత్యగియై పరోపకారిమును గావించుచు, ఇతరులకు బోధ చేయుట కివరకు ఏర్పరుపబడే ననియు, ప్రకృతముందు

బ్రాహ్మణులెట్టి దుష్కృతముల నొనరించినను, బ్రాహ్మణులే యనియు, శుద్ధశోభియునికి పరమ దౌర్భాగ్యుడైన డయిన నొక పుత్రుడుండేయెడ వాకును బ్రాహ్మణుడనియు, బ్రాహ్మణత్వము పుట్టుకవలననే గాని కర్మమున కేమాత్రము సంబంధము లేదనియును,

(4) వితంతు ద్యాహోద్యమ మసాధలకు వివాహములను గావించి, వారి సంసారములను పాడుచేసెననియు ఆశ్రయ త్నము జయప్రదముగా లేదనియు, అట్లే నిమ్మ జాత్యుద్ధరణి వలన వర్ణసంకరమవునే గాని జాత్యభివృద్ధి నొందనేరదనియు,

(5) ఎవరోగోక్షేగారు రెవడేగారు పాడిసపాలలను మనమేల పాడవలయుననియు, వారి బుట్టల మనమేల వెట్టు కొనవలెననియు, స్వతంత్రబుద్ధితోనే విషయమునుగూర్చి యాలోచింప వలెననియును,

(6) బాలబట్టి వెట్టిప్రసంగములలో కలంగచేసికొన గూడదనియు బోధించుచు, ఉపనామమును ముగించిరి. అట్లువైన ప్రస్తుత మీపురమందున్న మార్కారీగా రివిషయమును గూర్చి యువశ్యసించుటలో హిందూమత సీరత్వమును గూర్చి గీతాశ్లోకములతో చెప్పుచు నిమ్మ జాతులకు విద్యగరప వలెననియు అంతకుముందు వారందరికి జీవోపాయముల గల్పించ వలెననియుచెప్పిరి. ఆసంతరము ఆగ్రాసనాధిపతిగారు క్రొస్తన మతము అనిగి పంచములు పోషించ వన మతమండే యుంచుటకు బ్రయత్నించ వలెనని నొక్కే వక్కాణించిరి.

ఆంధ్ర దేశములారా! గమనించితిరా రావు గారి యుపన్యాస సారాంశము. వీరు గీతా శాస్త్రమును గమనించ లేదుకాబోలు! దైవము నిష్పక్షపాతియని వీరునమ్మురుకాబోలు. అందరకునదైవ ప్రేమయందు సమానమాత్మగలదనమాట వీరికి దెలియదు కాబోలు. నిమ్మ జాతులు స్వభావముననే నిమ్మ జాతులుగనున్నారని వచించిరి. వృత్తివలన వీరు ఏర్పరుపబడిరి గాని దైవమువీ ముగమున నిమ్మ జాతులగ నుండుడని వ్రాసి యుండవలె యెఱుంగుదురు గాక.

అహో! అజ్ఞానము. వీరు జ్ఞానసంపన్నులయి, వారికప్తముల గూర్చివారేమొవెట్టుకొనవలెనట. మాకీకప్తములున్నవని చెప్పుకొనుటకు శక్తిగలిగినప్పుడు యితరులవారి నుద్ధరింప వలెననిలేదు. పాడు వారిమామూలకై యిప్పుడు పోరాడుటవశ్యకీలేదో! మనమెవరమువారినుద్ధరించుటకు? కానివారు జ్ఞానసంపన్ను లగుట యెట్లు? అజ్ఞానాంధకారమున మునిగి పోయియున్న యీ జాతులకు జ్ఞానోదయము కలుగ తెట్లు? అయ్యో! మాత్రముననే స్వభావమేమోదు దాటికొననేనామ విద్యగరపుడని యిటు మిగిలి మొరలిమనో? నామయిన సరముల గనివెట్టివనమునానినెల్ల నుద్ధరింపవలెగాని, "ఎవరిపిల్లరా? కెక్కె చెక్కి యెచ్చుచున్నదను సామెతప్రకారము యాయెడుపు మనకెందులకని వీనికిన్నిటికిని మూడాయడమూర మన నున్నయెడల మనకుకావలసిన యెదుపేమిటి? పొట్ట పోషించుకొనుచు నాలుబిడ్డలకు తిండివెట్టుటయని! అయ్యయో! ప్రపంచ మీరితిని మాయమన్నదే, యిందువలననే అయ్యలారా! మనదేశము ముఖ్యముగ మనయాంధ్రదేశకీ మిట్టి హింసాత్మిక వచ్చినది. ఇట్టిగొప్పగద్యగంతుల కిట్టి దుష్కప్రా యములు జరుగుట కొత్తగాదుగాని దేశసేనకై నుట్టూరిలూగువారి నిట్లు నిరుత్సాహపరుట యెంతయునిద్యాధురీణులను బాడి యెనపనికాదని యెల్లరు యెరుంగుదురుగాక. ఎట్టి నీరుడయినను, బ్రాహ్మణుల యని విజ్ఞునికి శౌచకర్మవేయక కాశీలను ద్రాగి తగ్గినములను వెట్టు వారింకను బ్రాహ్మణులని వీరి యభిప్రాయము కాబోలు. ఎంత పిచ్చి, యెంతవెట్టి పుట్టుకవలననే బ్రాహ్మణు డనిమించు కొనియెడల, నీచవలయందు బుట్టిన వాల్మీకి నీమనసమీద నిగ్ధారణచేయగలరో? కాన మహానీయులారా, మీమీహ్వాన యవలను బరీక్షించికొనుడు, సభలలోవాగినంతలనే మీరు చెప్పినది వేదాత్మకమని విజ్ఞునిగకుడు.

(4) వీ రివిషయమై ముచ్చటించుచు, వితంతువివాహములందు గాధపరశ్రమచేసిన వారికలె దాని ఉదాహరణగా తీసికొనవచ్చి, వితంతుద్యాహోద్యము చేసికొనవారి సంసారములు కృతయనియు, జూడయినవనియు వీరు అనభగము మీద చెప్పెంటు చెప్పిరి. వితంతువులనుచ్చి నాను వెండికావలెనని యడుగవలెంటు అప్పుడెవరయిన వివాహము చేయవలెనేగాని అంతవరకు మనమేమియు ప్రయత్నియులు చేయ కూడదట నిజమేకాని వితంతువు లెవరిని ఏమనియెడిగవలెను. నాకు బోధపడలేదు. వితంతువులకు మనహిందూగృహము లందుకు స్వేచ్ఛరావుగా చెరుంగరుకాబోలు. వీరివిషయము ననేమియు దెలియని. వారివలెనున్నారె. కాన యసాధకరణా గతరత్నలలో నొకరయిన ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారు! మీరయిన యావితంతువివాహమునుగూర్చి లేఖ మాలమున గానిలేక పత్రికాముఖమునగాని రావుగారికి జ్ఞానోదయము కలగకనేదరుగాత.

స్వకీర్తిలేఖరి.

Wanted.

కావలెను.

ఆంధ్రదేశము గంధర్వ ప్రతిభాల్లాగా గ్రామ మునందును ఆంధ్రదేశ కక్షమున ఏదెట్లు గావలసి యున్నాను కావున వారివారి దరఖాస్తులను ఈ నెల 30 వ తేదీలోపుగ పత్రికా కార్యస్థానమునకు పంపి పేనుచున్నాము.

పత్రికాధికారి.

కావలెను

సమృద్ధిమైయు క్రొత్తపూర్వులతో కూడినట్టి నా వ్యాపారమును కొనసాగించుటకు ప్రధాన ఏజెంటును, చిల్లా ఏజెంటును, డివిజను ఏజెంటును కావలెను. వారికి నెలకు రూ. 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకు జీతములు ఇయ్యబడును. వైగా అలకెన్నుకూడ ఇయ్యబడునని పరిచేయు సమర్థతనైపున ను కలిగినట్లు సర్టిఫికేటు లుండవలెను. కొద్దిచందముల్రమే కావలెను. ఇష్ట మున్న వారు వెంటనే ఈదిగువ చిరునామాకు వ్రాసుకలెను.

ఎ. యస్. రంగను,

ఇండియా ప్రావిడెంటు కంపెనీ,

81-వ, తేరువీధి, తిరునల్లకే. చెన్నపట్టణము.

స్థానిక వార్తలు

౨౨-వ తేదీ మంగళవారము

కాన్స్టేబులు నెప్పల్ మీటింగు సా. ౫-౧౫

౨౩-వ తేదీ బుధవారము.

శ్రీ గంధిదంపతుల తోటవిందు, అదయారు సా. ౬-౦౦

దీక్షకుల వేళ. — నేడు శత్రుసాయంకాలము 6-51 గంటలకు దీక్షలు వెలిగింపవలెను.

పోస్టల్ నోటీసు. — రాయపేట పోస్టాఫీసు మే నెల 1-వ తేదీ రాయపేట పోస్టాఫీసు నెం 2-3-8-4 రుల గృహమునకు మార్చబడును.

బ్యాంకు షేర్స్. — నేడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు తిరునల్లకే సమద్రతీయన బ్యాంకు షేర్స్ గావించబడును.

తేన్ రిక్రయేషను క్లబ్బు. — శత్రుసాయంకాలము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు శ్రీమతిగంధిగారు ఈక్లబ్బుకు సంబంధించెదరు.

మదరాసు మహాజనసభ. — ప్రతిసాంకత్సరిక సభ యానంత్యము ఈనెల 29-వ తేదీ గురువారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు సభా భవనమున సమావేశ మగును.

చెన్నపురియందలి బోరాజాతివారు. — నిన్న పూర్వాహ్నము 10 గంటలకు మహమ్మదాలీ ఫజాలీగారి భవనమున శ్రీగంధిదంపతులకు సత్కరించు నిమిత్త మొకసభ గావించబడినది.

సోమల్ నర్సేసు లీగు. — నిన్న సాయంకాలము విజయ రాఘవాచారి, ఎమ్.ఎ. గారి యాజమాన్యముక్రింద మైలాపూరు రేవడీపేటలో శ్రీగంధిగారిని సత్కరించు నిమిత్త మొకసభ గావించబడినది.

ఒక వీరుకోల్పు. — రణరంగమునకు బయలుదేరిన స్కూలు డిపార్టుమెంటు నూపరింపెండెంటు హెండర్సను గారి నుపాధ్యాయులును విద్యార్థులును సత్కరించి కడచిన శనివారమునాడు వీరుకొల్పిరి.

చెన్నపురి వ్యాపకసంఘము. — సింగపూర్ శిట్టివీధి యందలి చింతాద్రిపేట వెకందరిస్కూలు హాల్ లో నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు ప్రాధానగ వీ. లక్ష్మీనరాయణగారు సీటీగారి శేషాంతమును గూర్చి యువస్వసించిరి.

చెన్నపురి విద్యార్థులు. — శత్రుసాయంకాలము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు వై. ఎమ్. సి. ఏ. హాల్ లో గా. వి. ఎస్. శ్రీనివాసకాశ్రి గారి యాజమాన్యముక్రింద సమావేశమై సభగాంచి శ్రీ గంధిగారి కొక సన్మాన పత్రమును సమర్పించెదరు.

మదరాసు క్రైస్తవ కళాశాల. — నెలవారము గంధాంజనేయ పోవున్న ఎఫ్. డబ్ల్యు. హెండర్సను ఎమ్. ఏ. గారిని సత్కరించు నిమిత్తము మైసూరు విద్యార్థులు కడచిన శుక్రవారము సాయంకాలము సమావేశమై హెండర్సను గారి కుటాహారాతిథ్య మొసంగి గానవిసోదమును గావించిరి.

శ్రీ గంధి దంపతులకు గానవిసోదము. — మదరాసు మహాజనసభ వారును ప్రోవిన్షియల్ కాంగ్రెసు కమిటీవారును శ్రీ గంధిగారికి స్వాగతార్పణముగ సన్మాన పత్రమును సమర్పించిన వెనకటిఫులాహ్లాదించునట్లు హెండర్స గానవిసోదము గావించబడెను. రామనాథపుర సంస్థానమునకు సంబంధించిన రత్న పిల్లేగారి కుమారుడు ఆర్. జగన్నాథమిల్లే గారు వేలుగాన మొనర్చిరి. సుప్రసిద్ధుడు డబ్ల్యు. ఆర్. కందసామి మొదలియారుగారు హోమ్స్ లోయము వాయిం చిరి. వీరుభయలు ప్రతిభాపేక్షలేక శ్రీ గంధిదంపతులను గౌరవించు నుద్దేశముతో గానవిసోదము గావించిరి.

కృష్ణామండల సంస్కరణ సభ. — ఆంధ్ర పత్రికాధికారులకు మరాఠీ కాశీవాధుని నాశేక్వరరావు పంతులుగారు మైకలూరు తోటాకా రాచపట్టణమునందు మే 25, 26 వ తేదీలకు జరుగు కృష్ణామండల సంఘసంస్కరణ సభకు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

శ్రీ గంధి దంపతుల కౌత్సర్యము

చెన్నరాష్ట్రీయ మహమ్మదీయ సంఘము

ఈనెల 24 వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంత్రమున 6-15 గంటలవఱకు చెన్నరాష్ట్రీయ మహమ్మదీయసంఘ మువారు లాలీ హాలునందు గంధిదంపతుల కౌత్సర్య మొసంగిరి. మహమ్మదీయ హెండర్స ప్రముఖులు వెక్లెండు వచ్చియుండిరి. గంధిదంపతుల కవటికి వచ్చినవారిని పరిచితులను చేసిన పిమ్మట ఫలాహారము లనుర్పబడినది. పిమ్మట నాదంపతులకు పుష్పమాలలు సమర్పింపబడెను. సంఘమువారి పక్షమున యాకాబు హుస్సేను నేటుగారిలును హాజరైనవారైరి.

“ఆతిథ్య మొసంగబడునపుడేస్తాన్ శ్రీయే గాని యువ న్యాసములు జరుగుట యాచారము లేదుగాని నేడు మన మా పద్ధతి నవలంబించవలసిన యవసరము లేదు. (గంధిదంపతులను గూర్చి) హిందువులకువలె మహమ్మదీయులకుగూడ నేదేశము మాతృదేశముగ నన్నదో ఆట్టి భరతవర్ష మునకు మిరాన్ద్యోక మహాత్మరనుగ నేవనుగూర్చి కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ నుల్లాస మునువెల్లడించుట కేదేశములోనివారి కేరిని మహమ్మదీయులు తీసిపోవువారుకారని నేను మొట్టమొదట మీకు విన్నవించుచున్నాను. మీరు మాదేశీయుల రగుటకు మిస్సజాతీయుల వలెనే మేముగూడ నుల్లాసము నొందుచున్నాము. డబ్ల్యు. జాఫ్రి కా లో భారతీయుల జీవితసిద్ధికై మీరు పూనిన కఠినతర నియమ శ్రమనందు హిందువులతో పాటు మహమ్మదీయులుగూడ పట్టుదలతో పాల్గొనినందులకుగూడ మేముమితముగ నాహ్వానించుచున్నాము. సాత్వికనిరోధత్రమును బూనినభిన్నమతముల వారందరకు పరస్పరానుకూల్య తన సహకారభావమును కలిగియుండుట యత్యుత్తమ మనుట నిశ్చయము. భూమండలముననున్న సమస్తదేశములయందును భరతఖండమునకుగూడ నెక్కటికైన సమానగౌరవమును బడయవలెనను తలంపు మనకున్నదో నీదేశమునగూడ నన్నిమతములవారు నట్టి యానుకూల్యసహకారభావములనుకలిగియుండుటయే ముఖ్యవసరమని మేముతలంచుచున్నాము. పరిణామందు మీ రాచరణయోగ్యమని నిశ్చయించిన విధానములన నధికమగులాభి మీదేశమునకు చేకూరగలదని భారతీయులందరు నెదురుచూచుచున్నారను. మీరకలంబించు విధానమున నీరాష్ట్రమునకుగూడ పాలాసంగ

బహుని వినుటవలన మేమద్వంద్వకంతులనుని సంకసించుచున్నాము. మరయును మీరీ దేశోద్ధరణముకొర కివలంబించు నెట్టి కార్యమునందై ననుగూడ మహమ్మదీయులందఱును అటు పాద నేవచేయుటకు సిద్ధముగనున్నారని నుహమ్మదీయులందరి పక్షమునను నేటు నిస్సందేహముగ మీర పాల్గొనమొనరుచున్నాను”

పిమ్మట గంధిగారు వాటికి వందములను తెలుపుచు స్వల్పకాలము ముచ్చటించిరి. నేను మాతృదేశోద్ధరణముకొర కివలంబించు నెట్టి కార్యమునందై నను నాకు దోషమైనదని మీరు వాగ్దానమును నొసంగితిరి. మీ వాగ్దానమును చెల్లించుకొనుదని నేను! ముమ్మల నేదేశమునందైన నిర్బంధింపగలనని మీరు జాగరూకులై యుండుడు. ఆ చేసిన వాగ్దానమును చెల్లించుదని ప్రజలను నిర్బంధించుటలో నేవచాల కార్యమునావదెను. దేశోద్ధరణముకొరకు జంతువు కొంటుకు లేవంద స్వార్థపరిత్యాగ మొనరించిన డబ్ల్యు. జాఫ్రి కా లోని యుధారభావములను గలవారి డబ్ల్యు. హిందూస్థానమందలి మహమ్మదీయులలో కొందరున్నచో మనము చేయవలసిన కార్యమును ఫలప్రదముగ నిర్వహింపగల మనుటలో నాకెట్టి సందియమునులేదు. అది గంధిగారు నుడివిరి. ఆరంభము సభాస్థలి నుండి బయలుదేరునదికి రాత్రి 7 గంటలైనది.

చెన్నపురి న్యాయవాదులవెంటము.

గంధిగారి ప్రసంగము.

ఇట్టివిందు లిదివరకు రెండుజరిగినవి. ఇది మూడవది. ఈనెల 24 వ తేదీ శనివారమునాటిరాత్రి 8 గంటలకిదిగంతవఱకు కేటు జనరలు ఎఫ్. ఏ. ఎమ్. కాన్స్టేబులగారి యాధిపత్యము క్రింద స్థాపిండ్చియును ఎఫ్.టి.ఆ. సోసైటీయను” వారి యాన రణమునందు జరిగినది. ప్రాక్టోరీఫీసుజడ్జి మానసియులగు సర్ జానువాలెనుగారు న్యాయమూర్తులు సర్ సి. శంకరనాయకు గారును, టి. వి. శేషగిరియ్యగారును, సి. వి. కుమారస్వామి కాశ్రిగారును, క్రొట్టు బ్రాటరుగారును, త్యాగ్జీగారును ప్రస్తుతము చెన్నపురికి వచ్చియున్న వారిస్తర మోహన్దాసు కరించందు గంధిగారును న్యాయవాదులలో వెక్లమంది యును విందునకు వచ్చియుండిరి. పాశ్చాత్య విధానమున 27 గురు భుజించిరి. 150 మంది కాఖాహారమును స్వీకరించిరి

విందుభోజనము వైక పిమ్మట మహదాశీర్వాదములు సలుపబడినవి. శ్రీబాద్రిచక్రవర్తిగారిని రాజకుటుంబమునకును శ్రేయోభిషిద్ధిని గోరుచు నాశీర్వాదించిన పిమ్మట అధ్యక్షకేటు జనరలుగారు శీఘ్రజన్మినుగారి నాశీర్వాదించి సుచితరీతి నిధిసం దించిరి. ఆ యాశీర్వాదమును పరిగ్రహించుచుశీఘ్రజన్మినుగారు ఇట్టి విందులలో నిట్టి యుపన్యాసము లొసంగు నాచారము నా కంగీకారముగ లేదు. అందులో నానిని పత్రికాచిత్రభిక్షుల ఎదుట నొసంగుట మరియొ నననకూలము. ఇట్లగాండులో నున్న ఇన్స్పెక్టర్ మున్నగువారి నిట్టి విందులలో నుపన్యాసించుట లేనేలేదు. ప్రస్తుతమున న్యాయస్థానములయందు యుక్తి యుక్తములగు హేతువులను మాపుటయే గాని న్యాయవాదు లు దీర్ఘపన్యాసముల నొసంగుపద్ధతి మారినోయినది. పదలాభి త్యమును వాగ్దానవాచమును ప్రాప్తికులను భ్రమింప చేయుట లేదు. ఆంగ్లదేశమునగూడ నీపద్ధతియే యంగీకరింపబడుచున్నది. నేడివింపనకు చెన్నపురిగాక యితర పట్టణములలోని న్యాయ వాదులు వెక్లమంది వచ్చియుండుట యానందకరము. వీరి వాదన విధానమును గతసంవత్సరము నేను చాలవరకు చూచి తినిప్రశోత్తరవిమర్శములను దీర్చి నిర్ణయములను సకమువర కై నతిగీతచాల ననుకూలముగ గుండును. చెన్నపురిలోని న్యాయ వాదు లీవిషయమున క్లూపాప్రతముగ నే వాదించుచున్నాను.

ఇదివరకు న్యాయస్థానోద్యోగులు న్యాయమూర్తులు మున్నగువారు చాలినంతమంది లేకుండుటచే వెక్ల సంతస్స రములనుండి పని చాలవరకు నిలువబడియుండెను. దొరతనము వారిపుడు తగినంతమందిని నియమించుటచేత నిలువబడినపని యంతయును కూడ దీయుగిగిలిమి. అటున్ననుగూడ చాచాల సంఖ్య దినదినము హెచ్చుచుండుటవలన న్యాయవాదుల కనుకూల మే. సి. లు వ బ డ కు ం డ ప వి ని నిర్వ హింపవలెనను తెలంపుగల మాలో కొందరికి మాత్రమని కొంత యిబ్బందిని కలిగించుచున్నది. నేడు చెన్నపురిలోను ఇతర పట్టణములయందును న్యాయవాదులుగానున్న మిమ్మందర నిచట చూడగలుగుటకు నాకు చాల పంథిసముగనున్నది. ఈయాశీర్వాదమును మీరంద రేకగ్రీవముగ నొనర్చినందులకు వందకముల నాచరించుచున్నానని శీఘ్రజన్మినుగారు నుడివిరి.

ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము.

పిమ్మట స్వాధీనపరచుకొని గంధి గారిని సభాసభకు లకు పరిమితం చేసింది. నేడు మనసభలో నొక ముద్రాపత్రం లకు సభ్యులైన మీరు మాడగలిగింది. ఈ గంధి గారు మన కపరిమితం చేసిన ముద్రాపత్రము గంధి గారి పేరు వినియే యుంటిమి. గంధి గారి ప్రసంగమును వివరించుకొని మరొక మాటలను నుండును. నాకు మాట మరొకటి కలదు. గంధి గారు ప్రస్తుతము కార్యంతర నిమిత్తము న్యాయవాది కృత్రి సంపత్తును వారు మనవలెనే న్యాయవాదులు. గంధి గారు ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమును స్థిరపరచుటకు పెక్కు సం వత్సరములు పుష్కరముగ దీక్షతో పనిచేసియుండిరి. కాన గంధి గారు సామ్రాజ్యమును గూర్చిన ఆశీర్వాదము నుపపాదించెదడు" అని ఆయన నుడిచిరి.

పిమ్మట గంధి గారు ప్రసంగించిరి. నవీన నాగర క తత్వ కేవలము ప్రతికూలుదన దేశభక్తుడనని ఘంటా పథముగ నుడువుచున్న వాడను ఆ గు నేను వీరు మా సామ్రాజ్యమున హిందూస్థానము ముఖ్యభాగముగ నున్నదో ఆ ట్టి ఆంగ్ల సామ్రాజ్యముపట్ల నెటుల రాజభక్తి భరి శుభదనై యుండగలిగియుంటినియు పరస్పరకోప యోగ ముగొరకు హిందూ వాంగ్మతములు రెండును కలసి పనిచే యుట యనుకూలమని నేనెటుల నుంజనుముగ తలచియుంటి నని యును దక్షిణాఫ్రికాలో నున్నప్పుడును నేనీదేశమునకు వచ్చి సంసరించుచున్న రిమాసులు కాలములోనన్న పెక్కు మంది ప్రశ్నించియున్నారు. కాన నేను మిక్కిలి గౌరవముగల దియును ప్రాముఖ్యమైనదియును నీరుమాసభయందు మరల నింకొకసారి నేను ఆంగ్ల సామ్రాజ్యముపట్ల చాలరాజభక్తి గలిగియున్నాననినడుపుట కత్యంతసంతోషమునొందుచున్నా ను. నారాజభక్తి కేవలము స్వార్థ ప్రయత్నమువైతే యాధార పడియున్నది. సాత్విక విరోధకుడగు వారు తానెట్టిస్థితిగతులందును చిక్కుకొనియున్నను గూడ సాత్విక విరోధము నకలంబించుటకు తనకుల యత్నము ప్రయత్నముల యావశ్యకమని సాత్వికవిరోధకుడగు నేను గ్రహించితిని. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందు తన్ను యంత్రులదర్శనములు నాకు గోచరించినవి నామానము నాకర్పించినవి. ఆంగ్ల సామ్రాజ్య వానియును ప్రతిస్పర్థియును తనకొక్కప్పుడును తన గౌరవ మును తన మనస్సాక్షిబోధించిన సర్వవిషయములను యథేచ్ఛ ముగ నుపయోగించుటకు స్వతంత్రమున కతిగియున్నాడు. ఈ స్వేచ్ఛ ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందే గుర్తుగాను తన్ను సా మ్రాజ్యములందన్నటియును అసత్యముగను నున్నది. ఇది యేన్ను ముఖ్యముగా నాకర్పించినవిషయము. నాకట్టి ప్రభు త్వముగండును గూడ ననురాగములేదను విషయమును మీరెరిగి యుండవచ్చును. ఏ ప్రభుత్వము పరిపాలనమును తక్కువ చేయుచుండునో ఆ ప్రభుత్వమే శ్రేష్ఠమైందని నేను పలుసార్లు పలికియుంటిని. అటులే ఆంగ్ల ప్రభుత్వమున నేను తక్కువ గు పరిపాలనమును సాకర్యమును కలిగియుంటిని గాన నే నేను ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందత్యంత రాజభక్తుడనై యున్నాను (అని గంధి గారు నుడిచిరి. న్యాయమూర్తుల కాశీర్వాదమును టి. రం గాచార్యులు గారు ప్రతిపాదించిరి. "న్యాయమూర్తులకు న్యాయవాదులకును పరస్పర సంబంధముగలదు. న్యాయమూర్తులు న్యాయవాదులకు బడిపిల్లలను బల్లవై నిలవజెట్టు నుపాధ్యాయులవలె యాదు సరణితులకొనవలసి. ఉత్తమ పదవిని బడ సిన న్యాయవాదులే న్యాయమూర్తులగుచున్నారు. సభ్యుల మును గౌరవవర్తనము గల న్యాయమూర్తులే దేశమునకు రణ కోవిరులగు యోధులకన్న సత్యం త మావశ్య క్యముగ నున్నది. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమును కట్ట డమునకు న్యాయపరిపాలకము మూలాధారమగు పర్యవేక్షకు నున్నది. అట్టి న్యాయపరిపాలనకు న్యాయమూర్తుల యుత్తము చక్రవర్తి మూలము పెక్కు ప్రయత్నములనుండియు నట్టి యుద్ధాధి పురుషులే హోద్యులగా న్యాయాధిపత్యము నధిష్ఠించియున్నారు. న్యాయాధిపతులకు వాదప్రతివాదములను వినుటయందోకిమియే ముఖ్యముగా నుండవలసి నులక్షణము. రెండవది స్వతంత్రత. ఈరెండు లక్షణములు చున్నచో సామాన్యముగ గ్రాహకశక్తి గలిగినవగుడ న్యాయాధిపతులు ప్రజల మన్ననకు పాత్రు లగుదురు. న్యాయవాదుల వాదనలొక్కొకప్పుడు వినుటకు గలిగించును గాని న్యాయవాదులు తమకొరకుగాక మరెవ్వరికొరకు చాదించుచుండురు విషయమును న్యాయమూర్తులు ఆలోచించవలసి. అది రం గాచార్యులుగా నుపపాదించగ న్యాయమూర్తి కోట్లు బ్రాటరుగా రెండలకు న్యాయాధి పతుల పక్షమున ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

న్యాయవాది కృత్రిగూర్చి న్యాయమూర్తి టి. వి. శేషగిర్యయ్య గారు నుపపాదించిరి. బాప్తు గారందలకు ప్రత్యు

త్తర మొసంగిరి. సర్ జాక్ వాలిసు గారు ఆవ్వకేటు జనరలు గారి కాశీర్వాదము నుపపాదించిరి. రాత్రి 11 గంటలకు విం దు ముగిసినది.

గంధి గారు—ఆర్యవైశ్యులు.

నిన్నటిదినము సాయంకాలము మన యార్యవైశ్యసంఘ మునకు జేరిన గాజధానీకాళివారు లోకమాన్యులు గంధిదంప తులకు గోవిందప్ప నాయకుని పీఠిలోని వసంతమండపమున స్వాగతమును నాతిభ్యమును నిచ్చి సమానించిరి. స్థలమంత యను తోరణములచేతను పతాకములచేతను రమణీయుగా నలంకరింపబడియుండెను. ఆస్థాన జేరికవై నొకభాగమున నాతి భిరోమణులు సమావేశమైయుండిరి. రెండవ ప్రక్కనకు ఆస్థాన జేరికక్రిందను చుట్టును ఆ గామునకు మన లక్ష్మీపుత్రులును ఆచార్యులైన నవీతులును గుమిగూడి క్రిక్కిరిసి పలికిర దంప తులకు భాగముననుకై యెరురుచుచుండిరి. వికకంఠముగ వీరెల్లరును నతిగుల విలుచుచుండిరిగాన, సభారామపురోభా గమున వ్యాండు మ్రోగుచు వీనులనిం దొనర్చుచుండెను. సమ యమునకు చక్కగ గంధి గారును వారిసతియు తమకు సహజ మగు వికాసవృద్ధులను నందరవై బరపుచు సామాన్య కన్య ధారులై ప్రవేశించిరి. సభ కరతాళభ్యనులతో లేచి నిలిచి మ్రొక్కులిచుచు వారికి స్వాగతముచ్చెను. మ్రొక్కులకు ప్రతి యొనర్చుచు నాదంపతులు తమవస్త్రులపాపి నిర్మితాసనుల నలంకరించిరి. శ్రీయుత పి. మొకటాచలము శ్రేష్ఠిగారు ప్రధ మోపన్యాసమును నీదంపతులకు స్వాగతముచ్చిరి. వీరు దక్షిణాఫ్రి కా యందొకర్చిన మహా స్వాగత్యమును చేసెను. ఇట్టివీరు వైశ్యులుగానుండుటచే తమసంఘమునకు గలిగినగౌరవ మిం తంతగాదని సంజెసింది. తరువాత సభవారందఱును నాచిన్న యారామమున ముక్కువై పున నిద్రముగానుంచబడిన యల్పా హారమునాగిరిగి గోరబడిరి అది తరువాత ముగ గంధి గౌ రిలో మనవైశ్య ప్రముఖులు కొంచెము పరిచయముచేసికొనుట కును ఇష్టాగోష్ఠినినర్పించుటకు ముసిరి. ఆనవసభాపుడత్యా దరమున నందరితో సంభాషించుచు కొంతకాలము గడచెను. పిదప చల్లగురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారు గంధి గారినిగించిన సమ్మా నోపన్యాస మంగ్లభాషలో నొనర్చి గంధి గారి వికర్యమును, ఋషికల్పజీవితమును, భక్తియుత వర్చస్సును మన కాదర్యము లుగా నుండవలసినవియు గాంధీసతి భర్తలగుడ సరిసమాన ముగా స్వాగత్యమునెచ్చి పలుత్యములను ఆత్మబలమును వ్యక్తికరించి హైందవధర్మపత్రిక స్వేచ్ఛ సంపూర్ణ త్యమును ప్రద ర్శించినందులకు మనము పరమానంద ముద్రాపత్ర యున్నామని యు నుడిచిరి. దక్షిణాఫ్రికాలో మనప్రజల సంబంధించిన వ్యాపారవిషయము లెట్లున్నవో యార్యవైశ్యులు విశగోరుచు న్నారని కారిత్యమున గంధి గారిప్రార్థించి వారిని మాలా లంకృతులంజేసిరి. ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు గంధి గారు వందనము లొనర్చి తామివరకు కన్నెయోపన్యాసములు చెప్పినట్లు దక్షిణాఫ్రికాలోని విషయమునకు తాము కారణము గారనియు తమతపోవృద్ధి వైశ్యవైశ్యములు గనుబరచిన ఉత్తమప్రకృతి ప్రజయే యాధారమైనవారనియు నొక్కిచెప్పిరి. వ్యాపార విషయముల ను గురించియు వనశ్రీసిం చుటకు నదియదను కాదని చానిని కొద్దిగా స్పృశించి వదలువారైరి. దక్షిణాఫ్రికాలో మన హైందవులు చిన్న దుకాణదారులుగను వీరులలో నింటియింటికి నమ్మువారు గను నసమానలై యున్నారట. విరోధమును వీరిధర్మవ్యాపారమున మరతో పోటికినివలలేరట. ఈస్థితి యున్నంతకాలము కొలదిపాటి ఘర్షణలు తప్పవట. అయిన నట్టిప్పుడు ఇలకు ప్రతీకారముగ సాత్విక విరోధ ముగ్గరలేదనియు ఓర్పు పట్టుదల రెండును నున్న నా ఘర్షణలు మూపోవుననియు జెప్పిరి. అట్టి ఓర్పు పట్టుదలలు మనవారికి కలవినియు వాక్రచ్చిరి. విద్యాసంతులము విరాళముల నొంది వ్యా పారమునకు దిగువారి యందుకంటె నా దక్షిణాఫ్రికాలోని దిన్నికవ్వము లందుచుండు హైందవవ్యాపారకులలో పెక్కువ శేషము కానవచ్చుచున్నదనియు హైందవజాతీయత నిజమగు టకు నట్టిపునఃపుతే కావలెననియు చెప్పి ముగించువచ్చు దా వదనమున పాదనూపిత దార్ధ్యమును, హృదయము, భవిష్యదాశ ను నూచించిన మహావికాసము గనుబరచినవారెండుగలరు గాని వర్ణించిచెప్పటకు వీలులేదు. ఎవనెవ హోద్యునియును ఫిడెలువాయించుచు కష్టాలను ముచ్చుచుండిన శ్రీరాములు శ్రేష్ఠి, సంకెనుమా శ్రేష్ఠి గారులు నునుగగితియులతో సభ ముగించిరి.

ఆంధ్ర మహాజనసభ

ఆంధ్రమహాజనసభ సమయమున దేశభక్తాగ్రేసరులగు శ్రీగం ధిదంపతులు విశాఖపట్టణమునందుండు యెంతయు శోరదగిన గని వేరుగ జెప్పకగ్గరలేదు అట్టిమహాపురుషులతో గలిసి మాతృదేశారాధనయును చేసివచ్చుడే ఆంధ్రమహాజనసభ సాధ కముకాగలదు. ఆంధ్రమహాజనసభ గలదు. 'హిందర్యము నకై ఆంధ్రలోక మెత్తుమా' మన్నది తత్పరకాహ్వనము వారి కీవరకేచ్చియుండవలసి ముక్కు. ఇంతవరకు ఒకవేళ రాకపోయినను శ్రీమముగలగలదు కావున వారికార్యక్రమ మునకు భంగము లేకుండచేయుటకు గాను ఆంధ్రులపక్షమున తమరు ముందుగానే వారినివిలిచి వారినితప్పకనచ్చుట కంగీకరిం చునట్లుచేసి వారిరాకనుగూర్చి మీపత్రికామఖమున లెల్ల డించి ఆంధ్రులకృతజ్ఞతకు పాత్రులగుచుర గాకయనిప్రార్థించు చున్నాను.—ఒక ఆంధ్రుడు.

చెన్నపురివీక్షణ సాంఘికసమావేశము.

నిన్నున్న(28-5-1915) సాయంకాలము 4 గంటలకు చెన్న పురివీక్షణ జె. యల్. రొబారియోగలాలిప్రెస్ మొసంగిరి. పూనమల్లి హైకోర్టునున్న హైనుపార్కులో సమావేశము జరిగినది. భారతీయ సామ్యత్వగాన ముగర్చబడినది. లోకల విజృంభణ జెలువల బాండువాద్యము నేర్పరుపుబడినది. ఫలా హారములను చేసినట్లును నందరును నొకనొక గూడి తెన్నిను పందెములలో గలిగిరి. కే. పి. లక్ష్మణరావుగారికి కే. కృష్ణ స్వామయ్యగారికిని రెండు ఘోషకలములను రొబారియో గారు బహుమానమొసంగిరి. ఎ. రాఘవాచారిగారు 'దైవము భక్తుడు' నను హాస్యపద్యము గాదించిరి. టి. వి. ముద్దు కృష్ణయ్యగారు హాస్యసమీక్షితులకు ప్రసంగ మొనరించిరి. రాత్రి 7 గంటలవరకును వివిధవిరోధములు జరిగినవి. పిమ్మట సమావేశము ముగింపబడినది.

దక్షిణాఫ్రికాలోని సామ్యాయ సంఘము.

ఈసంఘసంబంధముగ సభ మేనెల 7, 8 తేదీలలో నెల్లూరునందు జరుగును. మ. రా. రా. శ్రీ కే. వీ. రామనాథ య్యరుగారు ఆగ్రాసాధిపత్యమును వహించురు.

కార్యక్రమ వివరణము.

తే 7 ది. ఉ. 7-80 కి. లెకేకేట్ కన్యగారి స్వాగతో పన్యాసము; సభాధ్యక్షుని యుత్సాహము; విషయనిర్ణయ సభ. సాయంకాలము 6 గంటలకు నిమిత్తుల కెల్లరకును "అట్ హామి" ఎక్టర్ ట్రెయింక్ మొంటు

తే 8 ది పగలు 11 గంటలకు శిర్కావములను చచ్చిం చుట, న్యాయములకు చదువుట.

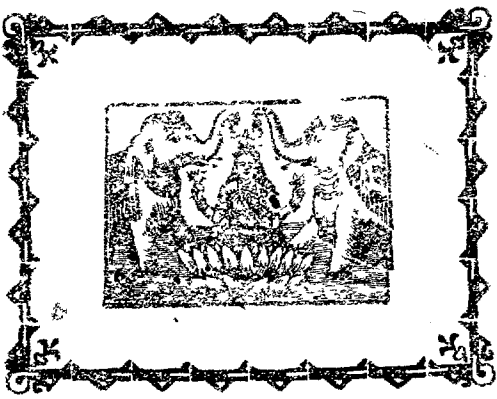
మేనెల 2 వ తేదీలోగా నెక్కిలెగారికి చేరుకొనున వారిని తెలిపినయెడల, నియంత్రులకు భోజనవిషయము లున్న బహుట కావ్యసంఘసభ్యులు సంసిద్ధులై యున్నారు. తేదీలోగానే నెల్లూరు ఏ. వి. ఎం. కాంపాకొడు లోని లెకేకేట్ కన్యకు తెలియజేసినయెడల, విరోధియుక్ నియంత్రులకు వలసినయెర్పాట్లు ప్రత్యేకముగ చేయబడును. ఖర్చులు రమారమి రోజు ఒకటికి దేశీయతరహావ ఒక్క రూపాయయు, విరోధియ పద్ధతికి రెండురూపాయలు నగును.

చెన్నపురి పరిశ్రామికసభ 1915 — ఈసభ

యం దధ్యక్షతను వహించుటకు వందలవైన గౌరవనీయులగు శ్రీ కె. ఆర్. వి. కృష్ణరావుమహాద్వైగారు (వీలుగా)దన్నం దును, ఆహ్వానసంఘమువారు మ. రా. రా. శ్రీ ఎక్. పట్టాభి రామరావుగారి హాద్యక్షత కన్నులొనిరి; భారత ఆంగిక రించిరి. పరియొక్కరికిని ప్రత్యేకప్రత్యేకముగ ఉత్తరప్రత్యు త్తరములు వ్రాయుటకు వలసినంత ఆనకాశము లేనందున, పరి శ్రామికవిషయములం దానెక్కిలె ప్రముఖులలో నీసభయందు జరువకుటకు న్యాయాదుల వ్రాయనిచ్చగించువారును సభలో తీర్మానముల నుపపాదించగలవారును ఆయావిషయములను సాధ్యమైనంత త్వరలో తమకు జేరియజేయుటకు నెల్లూరునుండి నెక్కిలెరీలు ప్రార్థించుచున్నారు.

మున్సిఫల్ న్యూసెచ్చు

మదరాసు కార్పొరేషనువారు 10, 12 దినములనుండి జార్జిటవురుగుదలి ఆచార్యున్ సభనును తుదొలి వాగుచేయు టలెదు. జులూసులు విరిగి మునుగునీరు నీలివి కంపెత్తుచు న్నది. పెంటకున్న దిడదినాళిన్నది నొందుచున్నది. ప్రెసిడెం టు గారికి సుదునారందరును కలసి ప్రాజెక్టింగ్ యర్కికి జనా బేలేదు ఈ జుక్రమును విచారించువాకు తనకోతెలియకు న్నది కమీషనరు పి. పి. రామస్వామయ్యగారు నైనను జో క్యుకు కలిగించుకొని స్వయముగా విషయమును పరిశీంచి శీఘ్రముగ వీధిని బాగుచేయింపనిచో సందులో కలరా కలుగు నేమోయని భయముగా నున్నది.—ఒక పౌరుడు.

ఆంధ్రపత్రిక

1915-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 26-తేది

సామాజికము.

నిమ్మజాతులు.

ఇరువదియవ శతాబ్దమున పదునైదు సంవత్సరములు జరిగిపోవచ్చినవి పాశ్చాత్య ప్రభువులు నూరు సంవత్సరములుగా మనపై ప్రభుత్వముని మనకు పాశ్చాత్య నాగరక సంస్కారము కలుగ జేసినారు. మనదేశమున పాశ్చాత్య పౌరస్య నాగరకములను చూడగొనిన మహానుభావు లెందరో యుదయించి మానవ సమానత్వమును మాటి మాటికిని మనకు బోధించి బోధించి మనలను కృతార్థులను జేయ బ్రయత్నించినారు. దేశము యొక్క అన్ని భాగములను కొద్దిగనో గొప్పగనో సంస్కారాదర్శములు వ్యాపించి పనిచేసినవి. నిమ్మ జాతుధర్మము న్యాయము మాత్రమేగాక మనజాతీయ బలమునకు నత్యంత మమునదని యుంగూడ పూర్వాచార పరమార్థములే యంగీకరించినారు. దేశములో నచ్చటచ్చట పెక్కు నిమ్మ జాతుధర్మ సంఘములు నెలకొని పనిచేయుచున్నవి. క్రైస్తవ పాదరీలు మన నిమ్మజాతులను తమ మతములోనికి దీసికొని వారికొక విధమగు పదవిని కలిగించుటచేసి ఆమతములో కలియని వారికికూడ మునుపుండి నంతనిర్బంధము లేకపోవుటయు కొన్ని యెడల సంభవించినది. కాని ఇది యంతయు నికను నిమ్మజాతుధర్మ సమస్య నెంతో దీర్చలేదు. జరిగినది యంతయు ముఖ్యముగా పట్టణములకే సంబంధించి జరిగినది. నిజమాలోచించి పట్టణములలో నిమ్మజాతుల స్థితి యితరస్థానము లందుకంటె గుణముగా నెక్కువైనది. ఏలయన పట్టణములలో వాని యవసరములను బట్టియే సాధారణముగా నన్నిజాతులవారి నివాసములును కలగూర్చగలగా నేర్పడియుండును. పట్టణములయందలి కార్యక్రమము గూడ నిమ్మజాతులను దూరమందుంచిన సులభముగా జరుగునదిగాదు. అంతేగాక అందలి ప్రజలును కొంతవరకు పట్టణల తక్కువ కలవారుగా నుండును. మానవ సమానత్వమును సూత్రముగా గైకొనియుండు నాంగ్ల ప్రభుత్వమువారి ప్రతినిధులును పట్టణములలో నెక్కువ సంఖ్యలుగా నుండును. వీరియెడట నిమ్మజాతులపై నధికారమునుటకు నితరజాతులు సామాన్యముగా సాహసించరు. కాని యొక్కనిమేషము పట్టణములనుండి పట్టణకు గ్రామసీమలకు దృష్టిని మరల్చితిమేని విభేదము స్పష్టముగ కనవచ్చును. అచ్చటచ్చట పాదరీల పుణ్యమున కొంతమార్పు కలిగినది కాని అది మన మూలముగానే వచ్చినదిగాక బయటివారి బలవంత మాఘస్నాన మగుటచేత దానివలన దొసగులు కూడ సంభవించినవనిన తక్కువగాదు. పాదరీల గ్రామ నిమ్మజాతులు ఇతరజాతుల నొకవిధమగు తృణీకార భావముతో జూతురు. ఆ ఇతరజాతులు వీరికి ప్రబలసాహాయ్య మున్నదని వెరచి గౌరవింతురు. అందుచేత నేకదేశస్థులే యైనను నొకరి నొకరు ప్రేమతో జూచుకొనుటలేక పోవుచున్నది. ఇందువలన బలవిహీనత యనుట చేరచెప్ప నవసరములేదు. దీ కిమనము నిమ్మజాతులను నిందింప నలసిన పనియు లేదు. ఇతరులు వచ్చి వారికి మానవన కుండదగిన స్వాతంత్ర్యము నిచ్చువరకును మనమట్టి స్వాతంత్ర్యముల నిచ్చుటకు పూనకుండుట మనలో పము. ఇతరులవచ్చి మననిమ్మజాతులనుపై కెత్తిపాటుపడుచుండినప్పుడు గూడమనము పనిబూనుకుండుట యింను శోచనీయము. ఉద్ధరించుట లేకున్న మానెకాని మనలను దక్షిణాఫ్రికాలో నిదివరకు నైరోబియనులు బాధ పెట్టినపరిధిని మనదేశములోనే మనమే యానిమ్మ జాతులను బాధపెట్టుకుండనైన నేర్పరచకుండుట దోషమా? పాపమా? నరకమా? ఏమనిపల్లించవలయునో తెలియరాకున్నది. ఇటీవల మలయాళమున నొకవీధిని నొకహిందువను యుడగు మాపిళాయరుగనోయంత్రమిచేతుగలడు.

కొనినాడు. బ్రిటిషులను - కారకదాటు. కొట్టినవారికి 20 దేసి రూపాయలు జరిమానా కాని నాలుగువారములు శిక్షగానిచెప్పినాడు. ఈ శిక్షపడినవారిలో మతముచే జాతివిభేదములెరుంగని మహమ్మదీయుడునుంట నాశ్చర్యకరము. అధికుడననివిజ్ఞప్తిగనాతడు ఎంతటిపనినైన చేయుచుండను గదా! ఈదురాగతులకును మనకూలీలను చావమోదు ఐరోపియనుదురాగతులకును నేమిభేదము? వారు పెరజాతివారిని హింసించుచున్నారు. మనముమన జాతివారినే హింసించుకొనుచున్నాము. ఆజాతిలో నట్టివారుండట యెట్టి శింకమని మనమునిందించుచున్నామో మనలోనిట్టివారుండట యంతకంటె నెక్కుడుశింకము. ఐరోపియనులకును మనకును సంబంధములు నవీనములును ఎక్కువకలయిక లేని వియుగాన వారిలోనిదురాగతులు సులభముగా బయటపడుచున్నారు. మననిమ్మజాతులు మనలోని వారేకావున వీరియెడలనన్యాయము జరుపుదురాగతులవిషయము బయటికివచ్చుటలేదు. కానిదురాగతులు జరుగుచున్నప్పుడు వని మాత్రము మన గ్రామసీమలలోని జీవితమునుగమనించినవారొప్పుకొనకతప్పదు. మలయాళమునం దాదుగురులకు శిక్ష వేసిన శిక్షాస్థానముగా దేశమునకు పకాము చేసినవాడు నిమ్మజాతి యన్నంతమాత్రమునదుస్థితికి పాత్రుడని యాంగ్ల ప్రభుత్వము వారొప్పుకొన జాలరని యాతడు స్పష్టముచేసినాడు. ఇది మన యగ్ర జాతులవారు తప్పక జ్ఞాపకముంచుకొనదగినది. నిమ్మ జాతుధర్మకుజను దీనిని స్మరించికొని తమదృష్టిని గ్రామసీమలపైకి మరల్చవలసి యున్నారు. గ్రామసీమలలోని యుత్తమజులకు నిమ్మజాతులను సభమదృష్టిని జూచుటవలన గలుగు దుష్ట ఫలములను నచ్చజెప్ప నలసియున్నారు. దాని వలన తలస్థిమ మననైతిక పతనమును నిరూపింప వలసియున్నాడు. ఇట్టిపనికి ఎందరు యావనులు పూనుకొనినను పూనుకొనవచ్చును. పూనుకొను ప్రయత్నము రాజమండ్రియందు బ్రహ్మాశ్రీ చిలక మర్రి. లక్ష్మీనృసింహముగారి ప్రోత్సాహము క్రింద నడచునది దక్కవిలివి యైనది మరియొక్కటి కానరాలేదు. ఇట్టి పునాదిని బలపరచుకొనుట ప్రథమోద్దేశ్యము. మర నిమ్మజాతులు మనస ఘమునకు బునాది. ఈ పునాదిని వైచువారిప్పటికైన లేరా?

గంధిగారు—సామాజ్యభక్తి.

శనివారమునాడు మన న్యాయవాదము న్యాయాధికారులయు సాంసత్పిక భోజనసమావేశము అచ్చటికి తొకమాన్య గంధిగారు, బారిష్టరుగటచే, నాహూతులయి యుండిరి. మనసామాజ్యముయొక్క బలమును కోరుచు సామాజ్య శాశ్వతతను నాశీర్వాదించుచు వారుపన్యసింప నేర్పడిరి. అన్ని యెడలంబటి చుట్ట వారుచేసిన యువన్యాసమును బహుహస్యము. కాని గంధీర భావగుండితము. తాము దేశభక్తులనియు నవనాగరకవ్యతిరేకులనియు ప్రతీతియుండియు కూడ బ్రిటిషు సామాజ్యమునకు భక్తులుగానుండుటకు కాణము స్వపరిత్యజేయట. ఏప్రభుత్వమున తక్కువ ఏలుబడి కలదో ఆప్రభుత్వము తమమననట. అట్టి ప్రభుత్వ మూలోకమున బ్రిటిషు ప్రభుత్వము గాక మరియొక్కటి లేదట. తాము సాత్త్విక నిరోధముకైకొనినప్పు డీరహస్యము బయటపడెనని వీరు సూచించినారు. వ్యక్తి తనగౌరవమును తనయాత్మ సాక్షికి వ్యతిరేకము కాకుండు కాపాడికొనుటకు కావలసిన స్వాతంత్ర్యము సంపూర్ణముగా బ్రిటిషు సామాజ్యమున ననుభవించవచ్చునని వీరి యాశము అనగా బ్రిటిషు సామాజ్యమున నితరుల న్యాయమగు హక్కులకు వ్యతిరేకముగా పోనంత కాలమును వ్యక్తిస్వతంత్రుడనుట వీరి యభిప్రాయమై తోచుచున్నది. ఇంతకంటెను సంఘోధరణకు గావలసిన యనుకూల మేమి యున్నది? ఆత్మబలముండిననన్ని బలములునుచేకూరునుగాననాయాత్మ బలమును స్వతంత్రముగా వినియోగింపనడమిచ్చు బ్రిటిషు సామాజ్యమునకు ఆత్మబల నిరూపకుడగు గంధి భక్తుడనిన నందులో విపరీతమేమియును లేదు. ఇట్టి యనుకూల మొనవించు సామాజ్యమున సాత్త్విక నిరోధమునైనను తేలికగా నుపయోగింపరాదని వారు సందర్భవశమున జెప్పియుండుట గమనింపదగియున్నది. వైశ్యులు నిన్ను వీరి గౌరవార్థము జరిపిన సమావేశమునను వీరియర్థమునేస్ఫురింప జేసిరి.

స్వదేశీవిజయము మరియొకమూలనుండి వినవచ్చినది. ఉల్లిపూరకం టెవల్లువయొ గాలిలోకానరాని యంత సూక్ష్మమైన సమలంబటిగజులుపిడికిటిలోనాదిలోకమునకు విభ్రమముగొల్పుచుండిన ధక్కామస్లినువస్త్రముల పరిశ్రమయొక్కెడ పున ముద్దరింకబడినదని వినుట కేహ్లాందవహృదయముప్పొంగకుండును? గ్వాలియరుసంస్థానమున ఛాందేరియొక పానుపడినపట్టణము. అప్పుత మైనవనిచేయగల నేతకాండచ్చట నూగువారు. అచ్చటవీరు 1400 లకుండేరట కాని దాద్ర్యదేశతయు నప్పులవారునుచేవీరిని 1903 వ సంవత్సరమప్పటికి 900 బలముగచేసినైచిరి. ఇది కనిపెట్టి ఆసంవత్సరము గ్వాలియరు సంస్థానప్రభువులు మరలవీరిస్థితి బాగు పరుపవలెననితలంచి తదర్థము సంస్కారములారంభించిరి. స్థానప్రభులవలె పారిభోపుచుండినవారిని నిలిపిరి. ఒకవిధమగు కరపతిసంఘమును నెలకొల్పిరి. నేతవాండ్రకు, గంజివేయుట మొదలు వస్త్రమును సున్నితముగానిస్త్రముచేయుటకు వరకు వలయు సర్వవిషయములునేర్పు విద్యాలయమును స్థాపించిరి. విపరీతము లగుమార్పులుచేసి అనవసరములగు వ్యయములు కల్పింపక పాశ్చాత్య పౌరస్య పద్ధతులను సమర్థి సమన్వయము జేసి పనినడుపగల యధికారిని శ్రీయుతగోవిలయనువారిని నావిద్యాలయమున కధ్యక్షులుగా నేర్పరచిరి. నేడు మరల ఛాందేరిలో 1400 నేత గాండ్రుడినారు అక్షరములురాక చదువనేరనివారికిగూడ న్యాయములో చిత్రలేఖనముతో

అంధను ఏ ప్రియతో 24:- జర్మనీవారు ఎక్కడెక్కడి
సేనను బ్రుసుల్సు పట్టణముమీదుగా ఈసరు ప్రాంతములకు
వేళ్ళు చుట్టారు. ఈసరుపద్ధత పెద్దయుద్ధము చేయువలెని
వారము రోజులనుండి జర్మనీ వా యుద్ధము సేనను
ప్రప్రాంతమునకు పంపుచున్నాను. ఇప్పెనుకు దక్షిణ
కును మిక్రమండలివారి జర్మనుసేనపై పడుచున్నారు.
జర్మనీవారు మిక్రమండలివారి సేనాముఖమును భేదించువలెనని
యెక్కడెక్కడి సేనను ఇప్పెను ఉత్తరదిక్కున వేళ్ళు
చుట్టారు. పశ్చిమరంగములో అనగా ప్రాన్సు దెల్లియములలో
ఇదిగదరకు సన్నుడు జరుగనంత ఘోరయుద్ధము ఇప్పుడు
ఇప్పెనుప్రాంతములలో జరుగుచున్నది అని హాంబుర్గుప్రతిక
వాయుచున్నది.

అంధన్ వ్రేలు బిరి:— “ట్రయంపు” అను బ్రిటీషు
 యుద్ధనావమీద వెళ్లి రాటను వానానంధులు వారి విలేఖరి
 ఈ క్రింది విషయములు తెలిపినాడు:— “ట్రయంపు” వాల్తె
 నల్మల్లానికిపోయి గుల్లిపాల్వే ద్వీపకల్పమునకు వడమటివివర
 టర్క్కివారు త్రవ్వకొనిన కందకములపై ఫిరంగిగుండ్లకు వేసి
 నది. 7 వేల గజములదూరముల నుంచి వేసినది. ఆ గం
 టేపుఫిరంగిగుండ్లలో వేసినతరువాత నిక జెక్కవలెన కందక
 ములు ఉన్న వేమో చూడకలెని (ట్రయంపు) కించెయి
 లావనికి వెళ్ళినది. ఆసియావైపు తీరమున టర్క్కికోలచినాన
 నున్న హువిట్టు ఫిరంగులు (ట్రయంపు) మీద 16గుండ్లకు వేసి
 నది. వీరిలో మూడుమట్టుకు (ట్రయంపు)కు బిగిల్లి గవ్వగవ్వ
 మును కలిగించినది. ఇద్దరికి దెబ్బలు తగిలినది. ఫిరంగిగుండ్లు
 ఏకోటకుండి వచ్చివో కనిపెట్టిన తరువాత (ట్రయంపు) అపే
 రంగులనన్నిటిని నిరుపయోగముచేసినది. తరువాత టర్క్కివారి
 కందకములపై తిరిగిఫిరంగులు కాల్చినది.

స్వీడను

స్వీడను ప్రభుత్వము టార్గెట్ వదలుట.
లండను ఏప్రిల్ 24:— "రెడ్" అను స్వీడను దేశపు స్త్రీ మరుమిద జర్మనులతో మేరై ను టార్గెట్ వదలి ఉత్తరముద్ర ములో ముద్రించి, జర్మనీవారు స్త్రీ మరుమిదవారికి తెలుపబడ ముంచవలెనని బుద్ధి ప్రార్థనముగ ముద్రించి, స్త్రీ మరు ఫిరంగులను కూడ కాల్చిరి.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టును చంప ప్రయత్నించినవాడు.
కయిరో ఏప్రిల్ 24:— ఈజిప్టును చంప ప్రయత్నించిన ఖిల్జీ అను వానిని ఉరితీసిరి.

నార్వే

జర్మను సబుమెరైనుల దురాగతము.
లండను ఏప్రిల్ 25:— నార్వే దేశపు ఈవా అండు ఓసారు అను స్త్రీ మరులకు ఉత్తర సముద్రములో జర్మను సబుమెరైను ముద్రించి, ఆనాము దెబ్బకు స్త్రీ మరు కళానులకు ఎక్కించుకొని తీసికొని వచ్చుటకు ఉత్తరపు చేసిరి. కళానులు పంట్లు లాడుకు వచ్చిరి. వచ్చునగు పదార్థములకు చేసికొని గ్రమ్ముటి వేర్లుచుండిన ఇండాల్స్ అను దెబ్బకు స్త్రీ మరులను పట్టుకొని సిట్టరీయందలి, ఒకరేవుకు తీసికొనిపోయిరి.

దక్షిణాఫ్రికా

బోర్ దాష్ట్ర రాజుగారు.
టెంబుకురుకు దాష్ట్ర చేయుట.
టెంబుకురు ఏప్రిల్ 20:— బోర్ దాష్ట్ర మహారాజు గారును, మహారాజుగారును దండమండలము వెళ్లును నేటి ఉదయమున, టెంబుకురు దాష్ట్ర చేసిరి. వీరు కొన్ని గంటల సేపు వైమూరుమహారాజుగారి సౌభాగ్యమును ఉంచురు.

బొంబాయి

కృషిరీయల్ ఇండియన్ రిలీఫ్ ఫండు.
బొంబాయి ఏప్రిల్ 25:— యుద్ధ మారంభమైనప్పటి నుండియున్నట్లు ఆంధ్ర యొక్క బొంబాయి కాశీవారి చేసిన కార్యక్రమములను వెల్లడిచేయబడెను. అందుండి యాక్రింది యంత్రములు తెల్ల మగుచున్నవి. రణరంగమున గాయములు తగిలి యున్నట్టికి తేటకు భారతీయులకొరకు ఇండియా దొరత నమువారి ప్రార్థన ననుసరించి " రేడియో కార్మిక్ హాస్పిటల్ " అను పేర బొంబాయిలో నెలకొల్పబడిన వయద్యాలయముచాల యుపయోగకారిక నున్నది. ఆ ఆస్థానములోని కీర్తిలక్ష్మి వ్రత్రి లో 500 పడకలు ఆరువదియై యున్నవి. కానీ, కొన్ని పడకలను మాత్రమే ఉపయోగించవలసినట్లు యేర్పడిన సంతకార్థము కాబట్టి ఆ వైద్యశాలలో కొంతభాగము ఆంగ్లవైద్యులకొరకు ఉపయోగించుట కంగీకరించబడెను. రేడియో జి ఆనుపత్రికలో కీర్తిలక్ష్మి వ్రత్రు చేయబడవలసినవచ్చిన మార్పులకు గాను ఆర్థిక వినియోగింపబడెను; నిర్వహణార్థము అవసరమైన యేర్పాట్లను చేయుటకు మణియొక అర్థాక్షు వినియోగింపబడెను. ఏటా కాగలభియ్య సంవత్సరమునకు రమారమి 84 వేలు రూపాయలగుచున్నది. ఆ ఆస్థానములో ఆనుపత్రికలో మొదలవినయోగింపబడిన మొత్తము రెండులక్షలు; ఏటా కాగల భియ్య సంవత్సరమునకు సుమారు లక్ష ఎనుబదియైదు వేలగుచున్నది. దెబ్బలు తగిలినవారికి తీసికొని వెళ్లుటకు గాను ఆ ఆస్థానము వైద్యాలయమున నైదు మోటారు బండ్లుగలవు. యుద్ధము ముగిసినప్పటికి యిది బొంబాయికి తేలిక, యానగరమున రోగుల నానుపత్రికి తీసికొని వెళ్లుటకు ఉపయోగించబడును. సర్వ సామాన్య బ్రాహ్మ మధురదాస్ గోపాలదాస్, సర్వభూత్ బాయ్ కరింబాయ్ గారులు ఇచ్చిన మూడు మోటారు బండ్లను బొంబాయిలో నుపయోగింపబడుచున్నది.

గోధుమల కమ్మిటి

బొంబాయి ఏప్రిల్ 24:— ప్రముఖ ఇండియా పత్రి కి లండను విశేషముడిట్లు ఉత్తరము వ్రాయుచున్నాడు:— హిందూ దేశములనుండి ఎగుమతిచేయబడు గోధుమలకు సంబంధించిన కృత వహరము ల్గును చూచుట కొక కమ్మిటియేర్పాటు చేయబడినది, లాకను ప్రభుత్వ వర్తకబోర్డు

ప్రతినిధి, ఇండియా ఆఫీసులోని టివిన్యా క్లకటరీయగు ఎఫ్. సి. డ్రెక్, జె. ఎం. కేన్సుగార్డు డిల్లీలో ప్రభుత్వం నేర్పాటు చేయబడిన గోధుమలను పండితీయములను అనుభవనీయులగు వెల్స్ లెన్సుంగులగు ఆఫీసులకు ప్రోకరగ నియమింపబడినవి. తీవ్రవహరములందు చాలయనుభవ మున్నది. వీరికి ఇద్దరు యువకులు సహాయము చేయుదురు.

అలహాబాదు

సార్వభౌమిక శాసనసభ.
అలహాబాదు ఏప్రిల్ 24:— హిందూ దేశములోని స్త్రీ మరులకు వర్తింపబట్టు విషయమై సామిక ప్రయత్నమువారి అభిప్రాయములు తెలిసికొనబడు చున్నవి. క్రిందను ప్రాసీజరు కోడులన్ని విషయమై తెలియజేయబడిన అభిప్రాయములను గురించి సర్ విలియము విన్సెంటు గారును మారిన గారును యోచించుచున్నారు. వీరు చేయుచున్న పని చాలా పుగ ముగియవచ్చినది. బొంబాయి దొరతనమువారి కింకను తమ యభిప్రాయమును తెలుపవలసియున్నది. బిల్లువిషయమై అందరు మంచి అభిప్రాయముల నిచ్చిరి.

ఇండోనాదాలు

అలహాబాదు ఏప్రిల్ 24:— డిల్లీలోని స్త్రీలు ఇచ్చినవారంటు తీసికొని యానగరమున వాటిను అధికారులు కొంతమంది పోలీసువారిని తీసికొనివచ్చి వేరు ఉదయము అలహాబాదులో రెండు ఇండోనాదాలు చూచిరి. కొన్ని ఉత్తరములు, వ్రాతపత్రములు, పట్టుకొని కాశీలో ఒక ఇంటిని, కానూ నాగియ్యి మోచిరి, ఈ అయిదింటిలో

పిషావరు

సరిహద్దుల వ్యవహారములు.
పిషావరు ఏప్రిల్ 20:— సరిహద్దు జాతులు వచ్చి తిరిగి యెదిరించునని లేనిపోని వదంతులు చాల కలుగుచున్నవి. కాని వారు ఇదివరకు చాల దెబ్బలు తిసిరి. అందుచే, తిరిగిమీదకు వచ్చుటకు ప్రయత్నింపబారు. ఈ విషయమై భయమేమియులేదు. ఇక్కడి పోలీసులు మామూలుగ నేర్చువి. ఉన్నతోద్వేగులందు పిషావరు తిరిగివచ్చి వేయుచున్నారు. ముందేమి అలబడికొకుండ సెనిటలు మెరుకాదరు వద్దనుంచబడిరి.
నవాబు గులాము కాసిముఖానుగారు కొంతకాలము నుండి పోలీసువారి స్వాధీనమునకు చుంచబడినారు. వీరినిప్పుడు విడుదలచేసిరి. వీరిప్పుడు టాంకు వచ్చినారు.

దెబ్బలు తిన్న వైనికులు

పిషావరు ఏప్రిల్ 20:— యుద్ధములో దెబ్బలు తిని వచ్చిన హిందూ దేశపు సెనిటలకొరకు పిషావరునగరము వద్ద సాబ్ కార్ ఓ డెబ్బలు తేసిరి. ఎండుల త్రవ్వకముననున్న వైనికులు దిట్టముగ నున్నారు. అందరు కులాసాగానే ఉన్నారు.

ముల్తాను

హిందూ దేశపు రక్షణ శాసనము.
ముల్తాను ఏప్రిల్ 24:— జాతీయమీద నున్న ఏడుగురు ముద్దయులు విడుదల చేయబడిరి. తక్కిన ముద్దయుల విచారణ జరుగు చున్నది.

సిమ్లా

గోధుమలయెగుమతి దొరతనమువారు.
సిమ్లా ఏప్రిల్:— గోధుమల యెగుమతిని దొరతనము వారు తమ చేతులలోనికి తీసికొనిరిగదా. గోధుమలను కొనుటకు దొరతనమువారి ఏజెంటులగు కొన్ని కంపెనీలు ఏర్పాటు చేయబడినవి. ఈ సందర్భమున వాణిజ్యవైఖ్య కామిక డిపార్టుమెంటు వారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— ఏప్రిల్ 25 వ తేదీ నుండి దొరతనమువారి ఏజెంటు మొదటితరగతి కరాచీ బొంబాయి గోధుమలను ముగుగుట్ 105.00 వంతున కొనవలయును. మే నెల ఒకటవ తేదీన, తరువాతను ముగుగురు 5-2.00 చొప్పున కొనవలయును. దేశములోని గోధుమధరలను తగ్గించవలయునని దొరతనమువారి యభిప్రాయము. కాలక్రమమున ఈధర మరి కొంతకూడ తగ్గించబడును. ఇంగ్లండులో కమ్మిటివారు చవుక కేవులకు గోధుమలను తీసికొనివచ్చుటకు స్త్రీ మరుల యజమాను

లలో యేర్పాటులను చేసికొనిరి. అందుచేత దొరతనమువారి ఏజెంటు ముగుగుట్ రూ 5.50 వంతున కొని ప్రోత్సారపు నుండి ఏప్రిల్ 25 తేదీనుండి యెగుమతిచేయుదురు.

సేనలో చాలమంది చేరుచుండుట.

సిమ్లా ఏప్రిల్ 24:— ఇండియా సెక్రిటరీ వైస్రాయికి పంపినవార్తలు.

ఒక వాగమునకున్న మరియొకవారము ఒక నెలకన్న మరియొకనెల కొత్త సేనలో చేరువారి సంఖ్య యెక్కువ యగుచున్నదని కాలనీల సెక్రటరీ పత్రికమున కామన్సువారిలో తెల్పెంటుగారు చెప్పిరి. ఎంతమంది కావలెనని, సంతోషమంది పూర్వము వెనుకముందు లాడక లక్షణము కొత్త సేనలో చేరుదురని కిచ్చనరు పభువుకు నమ్మకము కలదు. మిగిలిన యెటలగ్యముగ మనదేశీయులు సేనలో చేరుచున్నారు. ఇది వాడు చాల సంతోషమును కలిగించుచున్నది. దేశ సేన చేయుటకు మన దేశీయులకుగల పట్టుబట్టినబట్టి గ్రహించవచ్చును-అని కిచ్చనరుగారు అనిరి.

ప్రముఖ ప్రకటన.

లాయడ్ బార్నిగారు మొన్న చెప్పిన మాటలు విని సంతోషించిన లాభము లేదు. మనము ముందు చేయవలసిన మహాయుద్ధములను గూర్చియు, దానికగు విపరీతముగుభియ్యను గూర్చియు, దేశములోని వారందరు నెల్లప్పుడు ఆలోచించుకొనుచుండ వలెను.

వైస్రాయిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్త.

సింలా, ఏప్రిల్ 25:— యుద్ధములను గురించి ఏప్రిల్ 24 వ తేదీ వైస్రాయి సెక్రటరీగారి యుద్ధముండి వైస్రాయిగారి కీక్రింది తంత్రవార్తవచ్చెను.

మిక్రితుండలివారు, తాము జయించిన ప్రదేశమును పోలముగ సంచుకొనుటలో బాగ్రకడయుండగా, కడచిన కనివారమువాడు ఈ ప్రాంతమునకు దిగిమన 60 వ గుట్టవైపునగ రమునకు తరలించుచున్నామని జర్మనులు ప్రెంచి సేనమీద పడిరి; పోగు ఒబంబడికకు సరిహద్దులను వారు ఉపిరితరగతుండ చేయు విషయములను సుపయోగించిరి. ఆ ప్రాంతమున తాళచెట్ల వైపునను అవాయువులు ప్రెంచి సేనమీదనుండి వచ్చెను. మన సుండు వోసింగువైపు ఈజిప్టువారు వైపున వెళ్లవలసివచ్చెను. కొత్త ప్రెంచి సేనలో చేయుటగాను మన ఎడమవైపు సేనలు వెనుకకు వెళ్లవలసినవచ్చెను. ఈ ప్రాంతమున యుద్ధ మింకను జరగుచున్నది. జర్మను లిచట పట్టుబట్టో పోరాడనిశ్చయించుకొనియున్నారని దచ్చివార్తవలన తెలియుచున్నది.

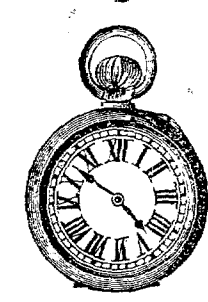
ప్రెంచి సేనలు నెంటుమిషిలునకు దక్షిణమున ముందునకు వెళ్లుచున్నారు. తూర్పురంగమున ముఖ్యములగు మార్పు లేవియు గానము. ఇప్పుడూరకున్నట్లు కనబడినను, ముందు గొప్పప్రయత్నములుచేయుటకు ఇరువైపులవారును తగు యేర్పాట్లను చేసికొనుచున్నారని ప్రిట్రోగారునుండి తెలియవచ్చుచున్నది.

బర్మా

మొండలేకోట.

కందకములో ముందుసామగ్రి దొరుకుట.
రంగూను ఏప్రిల్ 24:— కందకములో ముందుసామగ్రి దొరుకుటకు ఉన్న కందకములో నొకపల్లెవాడు చేపలను పట్టుకుండగా వలలకు ఏవోతగిలినది. తరువాత వైకిటియగా కత్తి ఒకటి బయలుబడినది. కింతట ఆ ప్రదేశముంతయు వెదకించిరి. దానిమీద నొక ప్రొక్కడుబండియు చాల ముందుసామగ్రియు కనుపించినవి.

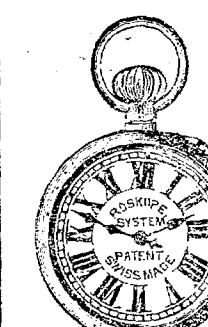
రాక్షస నామ సంవత్సర బహుమతి.

యిదివరకు నెక్క-వమె కమ్మచుండిని యాచేతిగడియారమును యాసంతకర్తర బహుమతికై ఈ మాసాంతములోన గొనవారికి 1-12-0లకునిచ్చెదము కృత పడుడు. వి. పి. ఖడ్గలు వేరు.

రాక్షస వేరు

జ్యూ వెల్లు గడియారము.
గ్యూరెంటు 5 సం॥ లు ఇవ్వబడును. గొన సుతో ధర 2-4-0 ఇది మొరటువని ఉపయోగమైనది. రెండు ప్రక్కలును అద్దియగలదు. చక్రముల ప్రతి రంధ్రములకు - కెంపులు చెక్కియుండును. వేయేల ఈలాటి గడియారము ఇంతతక్కువ ధరకు దొరకదు. దీనికి సుమగునవి ఇంకొకటి లేదు.

ఎక్. యం. స్వామి అండు కంపెనీ,
44 సంబులయ్యరహిధి, మద్రాసు.

నూతన సనాతనధర్మము.

బం గో లు.

ii

కడవి నూతన సనాతనధర్మమును వ్యక్తి చేయటమే కాక ప్రభుత్వమును ప్రవరించి యుండుట అంధప్రతికాపాతకులకు తెలిసియేయున్నది. ఒక కలతోనే తెల్లవారయినట్లు ఇందు వెంట ద్విత్వికప్రయత్నమును పంపుకొనుచున్నాను.

ధర్మశాస్త్రములు అమృతమణులన మన సంఘమున కిదివరకే మోపెదావలె కలిగినది. వితంతునివాసులులకు రజస్వల వివాహములకు, సమద్రయనాలకు, అజాతిభిక్షులకు, శాస్త్రాధిపతులను చూప సంఘసంస్కర్తలు ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. మనశాస్త్రములలో నెక్కడివో కొన్ని తొట్టి, మట్టి, వెట్టి, వ్రాతలున్నవి. సంఘసంస్కర్తలు వానిని బయటికి లాగుచున్నారు. శాస్త్రశోధన చేయన, చేయన, వారి ఆధారములసంఖ్య హెచ్చుచున్నది. మన ఆధారములు తగ్గుచున్నది. ఈగుట్టు బయటపెట్టుకొనగాదు. శాస్త్రములు తెలియనివారి దగ్గర మనకలగల రెండు ఆధారములను తెల్లబాది వారిలో మూయుచువలె. కాని శాస్త్రశోధన చేసినవారి యెదుట వానిని ప్రశంసించకూడదు. వారు శాస్త్రాలలో చూపిన జేదాలలో చూపించుచువలె. జేదాల్లో చూపిన వ్యాఖ్యానాల్లో చూపించుచువలె. వ్యాఖ్యానాల్లో చూపిన నిబంధనలలో చూపించుచువలె. అంతలోగూడ చూపిన ఆచారాన్ని ఆనుకొనవలె. ఇది మనకు కొండవంటి ఆధారం. ఆచారములు అనంతములు. దేశాచారం, గ్రామాచారం, కులాచారం, క్లిష్టాచారం, పూర్వాచారం. అనుభవములు కల్పించవలె. మనువులో చూపిన పథాశ్రయంలో చూపించుచువలె. పారాశర్యము చూపిన మౌఖికాలయూ నవవలె. వీనికన్నటి సుమర్థించలేకపోయినవలె గౌరవకవలె. కండ్లెత్తచేయవలె, విన్నులు చెదరించవలె. పెద్దలను భూషించవలె. వేదము లనంతము లనవలె, మనమేములచూచినా మనవలె ఋషులు అతింధియై ద్రష్టలవలె. వారి అభిప్రాయములు మనకు తెలియవలె, వ్యాఖ్యానకారులు పోకపోటు పడ్డారనవలె. మీకు అడగడానికి హక్కులేదనవలె, మీగుండుట తగరనవలె, ఎటు పీలుకాకపోయిన బిడ్డలైనా వారును నూరకలె కల్లదప్పిన విడిలింపివారి లేచిపోవలెగాని వారికిలొంగిపట్టు కనువడగూడదు. మామూలు లెట్టివైనను మనశాస్త్రము నెరవేరుటయే ప్రధానము. నూరుమందొక తైనను మనముపట్టినపట్టు విడువ కూడదు. కన్నుకు తగిలిన పుల్లను కనిపెట్టవలె, యెత్తులకు వైయుక్తులు శాస్త్రములకు వైశాస్త్రములు చెప్పవారిని, మాపువారిని, ఏ విధమునగాని మనదోషముండి తొలగించవలె. న్యాయాన్యాయాల ధర్మాధర్మాలు మంచి నెబ్బరలు విధినిజేధాలు మనకు అవసరములేదు. నూతన సనాతన ధర్మప్రచారమే ముఖ్యకర్తవ్యము. మీరుమిక్కిలి మనము పట్టినపట్టు నెగుటయే ప్రధాన కర్తవ్యము.

ఓనూతన సనాతన ధర్మాభిలాషులారా! మై విషయములను పఠింపుడు, గమనింపుడు అనుష్ఠానమునకు తెచ్చుకొనుడు.

పూర్వము తప్పచేసినవారు పశ్చాత్తాపమునందేవారు తమంతటాము ప్రాయశ్చిత్తములు పెట్టుకొనేవారు. ఈ సంస్కర్తలకు అట్టి పశ్చాత్తాపములు కలుగుటలేదు. తాముచేసినది తప్పని తోచనిది అట్టిపశ్చాత్తాపము కలుగదు. కలుగకున్నను వారు ప్రాయశ్చిత్తములు పెట్టుకొనవలె. తమంతట తాము పెట్టుకొనకు కనుక బలవంత మాఖన్నానం చేయించవలె. దీని జపానుముల నేకములుకలవు. నీళ్లు పోయువారికి గిరించవలె. కంటచేసేవారిని బిగదొక్కవలె. పోకోహితులను అకట్టకలె గుళ్లలోకి రానియ్యకూడదు. తద్దినాలకు వ్రాహ్మణులను పోనియ్యకూడదు. వెండ్లి మనువులు పడగొట్టవలె. పూటకులి యిండ్లలో అన్నము పెట్టనియ్యకూడదు. ఒకరింటికి వారిని గానియ్యకూడదు. వారింటికి నోరొకరిని పోనియ్యకూడదు వీనికి లొంగనివాడుండదు. ఒకవేళ కొందరున్నను వారిలో నేడేటలు తమ చదువురాని భార్యయొక్కయో, తమ యిండ్లలోని ముసలమ్మలయొక్కయో, నలుగురువలెక తమ మనస్సాక్షులను వంకలకు తగిలించివచ్చి మనసాదములపైబడి కుయ్యోమెట్టో మేమిబాధ పడజాలము మాకీకర్తవ్యమును తొలగించుండి అని జేడుడు. అప్పుడు బిగదియ్యకలె యల్లయ్య నడిగితె మల్లయ్య నడుగుమనకలె; మల్లయ్యనడిగిన పుల్లయ్యనడుగు మనవలె. సభ వారిడిగిన స్వాములవారినినడుగుమనవలె. స్వాములవారి నడిగిన ముద్రకర్తనడుగు మనవలె, నేడువచ్చిన రేపు అనవలె. రేపు

వృత్తాంత లేఖలు

పోలవరము వార్తలు.

(స్వకీయనితేఖ్యవర్తనంబు)

శేఖరశర్మ.

పోలవరము పీఠము ౨౨:— నూతన వారమువినముల కొంత యాగ్రామమున లంకవారమున్న బ్రహ్మలలో నొక శిశువు చచ్చిపడియుండెను. చూడ ఆశిశువు నెవతయో (వా) హృదయవిధన కనిపారవైచిటుల స్పృహచుచున్నది. చెప్పుకొనిన సిగ్గుగాని, యిట్టి దురాగతములకు నీ గ్రామము చాల ప్రఖ్యాతిగాంచినట్లు కానించుచున్నది. ఇందువలన కులపెద్దలు చెప్పకొను వ్రాహ్మణులకే యిట్టి ఘోరకార్యములకు వడిగట్టక సంఘమునుగూర్చి తగు శ్రద్ధ తీసికొనవలెను.

ప్రమాదము.

మొన్న శుక్రవారమున, బరువుబండి ప్రక్కనుండి పడి పింఛుడు నొక్కబండి మరీపి కాలుబాక్కిందబడినది. అంతట బండిచక్రము వానిపొట్టమీద వెళ్లెను. వానిపొట్ట బ్రదలుగా ప్రేరలు బయటకురాగ నెత్తునకుక్కుకొని కొడికాలములోనే చచ్చిపోయెను. ఇట్టిప్రమాదములు తరుచుగ జరుగుచుగాన బుద్ధివోలువారి విషయమునుగూర్చి బహుభాగ రూపలై యుండుచుగాక.

వాణిగ్రంథ భాండాగారము.

ఈ భాండాగార పత్రమున ఈనెల ౧౨-వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము ౫-3౦ లకు బాలికాపాఠశాలయందు చు-రా-రా-శ్రీ, అతన్న తమ్మయ్యగారి యాధిపత్యమున “నిమ్మ బాతుద్ధరణ” యనశ్శ్రవణమునెప్పిరి. తదనంతరము ఆదిపూడి ప్రభాకరరావుగారి రీయద్ధరణ యనశ్శ్రవణమునెప్పిరి. ఈపురమందన్ని చు-రా-రా-శ్రీయనామ నిమ్మ బాతుద్ధరణసాధనములలో వారికి జీవనముల కల్పించుట యనశ్శ్రవణమునెప్పిరి. అనంతరము అగ్రాధిపతిగారు క్రైస్తవ మతములోనికి వారుపోకుండ వారిని కాపాడవలెనని నడిచిరి. కరతాళభ్యసనలతో సభముగిసెను.

రహస్యం.

ఈపురమింత పెద్దదయ్యి పునఃపునః జీవములు లేక పోవుట యెంతయు శోచనీయము. రాత్రులందు క్రొత్తవారలకు బాటచుకుంటు తెలియక గోడలపైను, మనుష్యుల పైనను, చుట్టుముగ కుక్కలపై బడుటయును కలదు. కాన ననుదినము పీఠులను బాగుచేయుచు అధికారు లీ యత్యవసరమైన విషయమునుగూర్చి శ్రద్ధవహించుటగాక.

కాకినాడ వార్తలు.

(స్వకీయనితేఖ్యవర్తనంబు)

ఒక కొత్త మోటారు.

కాకినాడ ఏప్రిల్ 22:— ఇంకొకపీడను గారుకూడ మరియొక మోటారుబండి తెప్పించుకొన్నారు. ఇటువంటిది యిదివరకున్న వానిలోలేదు. దీనినెల్ల రంకు మొదలగునవి అవొకమోస్తరు గావున్నవి. రంగు పీలగున్న పలుకుబడిగల వారికి ఎరవున్నప్పుడు వశములో నుంచుకొనుచుండవచ్చును. ఇదివరకు మోటారులన్న కొందరు స్వదేశీయులకు వారిబండ్ల నెరవు నిమ్మబాధ నీకొత్తబండి విచ్చుటకున కొంతవరకు తగ్గును. దొరలకుకూడ కొందరికి మోటారులు కలవుగాని, దొరలకును దేశీయులకును కూడ ఎరవు నిమ్మ భారము

వచ్చియుండి అనవలె. తుట్టుకుదకు పదిమంది నవ్వంగ ఆరి లేన సంస్కర్తలు నేటికొట్టంగ వానినోటనే వందో అరవందో యిచ్చెదననిపించవలె. దానికి సరైన పశ్చాత్తాపము కలిగిందా లేదామను విషయము మనకవసరములేదు. కాన మూత్రపురీషాకులతో యంతవంచగవ్యము త్రొగినాదా లేదా? సభవారికి చాలినంత బల్లెముపడ్డదా లేదా? స్వాములవారినించి నిండిందా లేదా. ముద్రకర్తచెయ్యి తెచ్చుగిందా లేదా అను విషయములు గమనించి చాలును. ఇంతటికార్యమును నిర్వహించుటానిన వారి కపోయములు కలుగవచ్చును. కనుక మిక్కిలి బాగుగావులై లోలోపల పనులు జరిపి అవసరమైన శ్రీ అకాశరామున్న సహజమును స్వీకరించి వైకేమి తెలియపట్టు నటించుచు, ఎదుట చెప్పునది యొకటి మనస్సులో తలంచునది మరియొకటిగా ప్రకరించి దిశ్చక్షులలో విశ్వాకుండాసనాతనధర్మ ప్రచారమునకు తోడ్పడుడు. ఈమంత్రమును పూర్తిగా జపించుచు అనుష్ఠానమునకు తెచ్చుకొనుడు. మనకోరికలు సిద్ధించును.—నూతన సనాతన ధర్మాభిలాషి.

దేశీయులమీదనే బడుచుండును. కాబట్టి మరియొక దేశీయుడు మరియొక మోటారును తెప్పించుచుండిన యిదివరకు మోటారున్న దేశీయులమీది బరువు కొంచెము తగ్గవచ్చును.

జిల్లాకాక్ ఫరెస్టులు.

జిల్లాకాక్ ఫరెస్టులు మూడును మాడవడిగా పెద్దా పురములో జరుగబడినవి. గవర్నరుగారు కాంగ్రెసుకు రాగలిగిరి. మరికొన్ని జిల్లాల కలెక్టర్లు అచట జిల్లాకాక్ ఫరెస్టులకు తీరికచేసికొని వెళ్లియుండిరి. కాని గోదావరిజిల్లా కలెక్టరు దొనవారుమాత్రమట్టి ఏర్పాటుచేసికొనలేక పోయిరి. ఆకోజులలో సర్ క్యూటుకు కూడ వెళ్లిపోయిరి. పోనీ జిల్లా ఆఫీసరు గవరక ఆయనరాతేక పోయినారనుకొన్నాము. పెద్దా పురం డిప్యూటీ కలెక్టరుగారయినా ఆ రెండుపూటలువచ్చి పలుచిధములగు డిప్యూటీ ఆఫీసులనుగురించి జరిగిన చర్యలు సంభాషణలు ఏల వివరములు? వారు సర్ క్యూటు వెళ్ల నక్కరలేని యాస్తరు నెలపుదినములలో వారు కాపురముండు గ్రామములో జిల్లాకాక్ ఫరెస్టు జరుపబడెను. వారి యధికారమునకు లోబడిన రామచంద్రపురము పెద్దా పురం తాలూకాలకు సంబంధించిన యనేక సంగతులు విచారింపబడెను. అటువంటిసమయము దొరకినప్పుడు వీరేల పోగొట్టుకొనవలసినవచ్చినదో గవరక మెంటువారు విచారణ చేయించి యకముందు అయినా అట్టిలోపము జరుగకుండునటుల నుత్తరువులు జారీచేయింతురని నమ్ముతాము. సాయంత్రము అయిదు గంటలకు కొద్దిలు కట్టివేయుట యుచితమని ప్రాపోజ చేయబడ్డప్పుడు ఆమకాంక్షను సేవజిన్నీలుగారయినా వచ్చి యుండరయిరి. అయినను కాక్ ఫరెస్టు రిజల్యూషనులు వారి పని అని చేయకపోవునా?

మ్యూనిసిపాలిటీ.

కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ ఛేయర్మన్ గారి కీనకుమ శరీరములో జబ్బుచేసి యిప్పుడు నెమ్మదిగా నున్నది వీరికి జబ్బుచేసిన కాలములో పీఠులకు పుట్టి మొదలగునవి వెనుక బడినవి. దేవాలయం పీఠిని తాలూకా పీఠి వైసి డెంటుగారు కాపురమున్న భాగములో ఉద్దేశించి గంట లయ్యప్పటికి వెంటపోగులు తీయబడుటలేదు. దిగుమ రివారిపీఠి కట్టెము సంగతిని గురించి కోరెట్టుకు నీలులేదు. జగన్నాథపురం కాకినాడ మధ్యను నొక లక్ష రూపాయలపోనీ కట్టిన కొత్త వంతెనమీది కోడ్డుపయినగాని దాని పోవుపయినగాని మమ్మి రేగకుండ నొక కుండెనుపీల్చియినను పడుటలేదు.

మ్యూనిసిపాలిటీలో కొన్ని ఎల్లెస్సు మింబర్లిప్సలు కాశీ అయినవి. ఆచారమునుబట్టి కొన్ని యితర కారణములను బట్టియు పాతమెంబర్లకు ఎవరి పోవువారికే నిలబడుతుంది గాని అయినను అట్టి పాతమెంబర్లు యిదివరకు వారు చేసిన పనియేమో యిప్పుడు తిరిగి యిశాప్తయై చేయబోవునని యేమో ఉపన్యాస రూపముగా గాని ప్రసంగరూపముగా గాని ఎచటనయినను పట్టివలో చెప్పుకలె నమ్ముచున్నాము. గర్న మెంటు వారిచే నియమింపబడుచున్న అట్టి చేయవలయును.

THE HOME HYGIENE.
A practical Guide to Health.
By Dr. A. M. Masilamoni Mudaliar L. M. S.
A useful book to parents, mothers, and youngsters.
200pp. Price Rs. 1-net.
CHANDRAHASA.—A Drama in English,
By late K. Krishna Rao. B.A., (Sub-Judge, Cocanada)
A little Drama for young and old to Stage or read
Health and Strength Rules.
By Dr. Sri Ram of Panjab
A presentation booklet useful for young boys and girls to be had free for 1 anna stamp.
Apply to:— **Hebbbar Brothers.**
Printers, Engravers, Rubber Stamp Makers.
UNGAPPA NAIKA ST. MADRAS E.

తేలు మండు.
వెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. సహా 0-12-0.
తేలుకాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధగలదు. తేలుకాటు విషము వెత్తురుగో ప్రవేశించదు. బాధవరములనెంటు పెద్దవరమునగ్గర నుండి లాగుట ప్రారంభించును. ముట్టినచోటును మొదలగునటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ ద్వారా కము ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇవి మిశుల ఘాలు గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రబ్బరు పిరడాగల సిహాగో ముకు పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెము ముడుచుకొని బాధనూయ మగును. ముందును గలిగియున్న తాటు బాధమధిక నితరులకు పూర్వము గట్టుకొనవచ్చును. శ్రమియుండు నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, 7 తులునెట్టిపిచ్చి, చువరాము.

FOREIGN TELEGRAMS.

(ALL THIS MONTH).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

BELGIUM.

A Paris Bulletin.
German Failure Near Ypres.

LONDON, April 25.
PARIS.—The communique issued yesterday evening said:—The Germans did their utmost to profit by the use of asphyxiating gas, north of Ypres, without success. At dawn, to-day, the Germans succeeded in carrying the village of Lizerne, on the left bank of the Yser. A vigorous attack by Zouaves and Belgians retook the village.

We progressed appreciably on our left, keeping in touch with the Belgian army. Slower progress was made on the right.

Meanwhile the British were violently attacked, but repulsed the enemy by a counter-attack. The result of the fighting, however, is still unknown.

The Germans exploded five powerful mines near the trenches at Beau Séjour. We occupied the craters thus formed, which were 35 metres in diameter.

Very heavy fighting has occurred in Bois d'Ailly. The Germans are fighting desperately to retake the seven-hundred metres of trenches captured on Thursday.

Asphyxiation as a Weapon.

How the Allied Lines were Forced.

LONDON, April 24.
A Paris communique says it has now been ascertained how the Germans succeeded in forcing our lines back northward of Ypres. Thick yellow smoke from the German trenches carried by the northerly wind produced the effect of complete asphyxiation on our troops which was felt even in our second line.

Ground Partly Regained.

Yesterday's counter-attack regained part of the lost ground. Our situation has been completely consolidated, and the operation is continuing under good conditions, with the support of the British and the Belgians.

Attacks Repulsed.

Two German attacks in the Woevre were repulsed and two attacks in Alsace were repulsed by our rifle-fire. The Germans suffered heavy losses.

Capture of Hill 60.

Biggest British Offensive Movement.

LONDON, April 24.
Despatches from Northern France describe the battle originating on Hill 60 as developing into the biggest engagement the British have undertaken on their own initiative since the war began.

Germans Preparing for a Stupendous Effort.

It is obvious from the enormous concentration of German artillery that they are preparing for a stupendous effort. Reinforcements estimated at several Army Corps have been pushed up from Belgium, and that battle is becoming more general than any since the autumn, as the Germans, finding the British unexpectedly strong, have attempted to extend on the wings.

British Wedge in the German Lines.

The advance of the British has driven a wedge into the German sides, namely their advanced positions towards Ypres and their lines along the frontier defending the approaches to Lille. German heavy guns have been posted on the Zandvoorde Ridge only a mile or two from the British lines.

Counter-attack on Hill 60 Described.

The enemy's counter-attack on Hill 60 on Wednesday was the strongest hitherto. Debouching from the cover of straggling and wooded country round their stronghold at Zandvoorde the Germans advanced in masses.

Enemy's Losses Appalling.

In the open country before the village of Zwartelen on the eastward side of the ridge, their losses were appalling from our guns and machine-guns. The enemy's utmost efforts were unable to reach the trenches on the Hill, which were supported by ample reserves.

British Losses Surprisingly Light.

The British losses have been surprisingly light, considering the importance of the battle.

Effect of Asphyxiating Bombs.

British soldiers who escaped the asphyxiating bombs describe their first effects as something like the beginning of unconsciousness under chloroform.

British Fighting Spirit Illustrated.

The British fighting spirit is illustrated by a story of an old Merchant, Taylor's Rugby Football player, who, surrounded by the Germans in the earlier fighting, said that he forgot all he knew of bayonet drill and was giving it to the enemy, but suddenly he heard a roar behind him, "play up Park," and in a well-known forward, his tunic off, and shirt sleeves rolled up, thrusting and swinging right and left. The forward accounted for six Germans before the reminder broke and ran before the "Berserker" rush.

A German Ruse Frustrated.

Further North the Belgians have been gallantly and successfully resisting the German pressure between Bixchoote and Dixmude, where the enemy chiefly attacks at night, the French valuably assisting the Belgians. Their marines particularly distinguished themselves recently when the Germans on rafts and armed with machine-guns slipped down the Yser at two in the morning and nearly effected a surprise. They managed to establish themselves on the left bank, and when the position was precarious the French marines, bellowing the

TELEGRAMS.

"La Marseillaise," charged driving the Germans with the bayonet into the river, where the survivors were cut down in desperate individual combats.

"Berserker" is the redoubtable hero in Scandinavian mythology, in whom the sight of the field of battle would fill with a frenzied and restless fury—the "berserker" rage.

Failure of German Counter-Attacks.

SIMLA, April 24.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State, dated 23rd April:—The Germans, despite many counter-attacks, were unable to re-take Hill 60 near Ypres, and a French communique reports a definite failure of these counter-attacks, whose violence seems excitable by a desire to repair a defeat that has been officially denied by the Germans.

French Progress in Alsace.

Near St. Mihiel the French have carried two successive lines of trenches, and in Alsace are making steady progress on both banks of the Ficht. The Austrians continue to fruitlessly attack the positions won by the Russians in the Carpathians.

Fierce Battle on the Yser.

The Bloodiest Battle Now Raging.

LONDON, April 22.

Dutch paper state that masses of German troops are pouring through Brussels in connection with the German attack on the Yser, which they have been preparing for more than a week. While the allies have been attacking the South of Ypres, the Germans have been throwing every available man north of that town in a great effort to pierce the allies' lines. The papers add that the bloodiest battle that has hitherto taken place on the western front is now raging.

Great German Reinforcements.

A correspondent on the Dutch frontier says he saw at least eighty thousand Germans from the direction of Aix-a-Chapelle pass on Thursday. He describes the men as being as closely packed as growing corn.

Troops Transferred from the Carpathian Front.

A telegram to the "Daily Mail" from Warsaw dated April 11th, says that a high Russian authority said to him as follows:—"The Germans have decided to make one more crushing move in the west in the hope of severing the allies. Two Bavarian corps, which were recently operating near the Uzok Pass, have already entrained for Belgium."

Capture of Hill 60.

Magnificent British Gallantry.

LONDON, April 25.

The Eye-witness with Headquarters gives a vivid narrative of the fighting around Ypres and the magnificent British gallantry, especially at the capture of the most important position hill sixty. He says:—This mere episode in the allied operations will nevertheless go down to history among the finest exploits of the British troops. Officers affirm that the German bombardment of the hill was far worse than that preceding the attack by the Prussian guard in November. The Hill is only 250 yards by 200 but on it the Germans for four and half days hurled tons of metal and high explosives. Sometimes the hill top was wreathed in clouds of poisonous fumes yet the gallant British infantry stood firm although the trenches were so filled with their dead comrades that reinforcements had to climb over their prostrate forms nevertheless the British including the wounded are extremely cheerful and know that this important hill cost the Germans far heavier losses.

Field Marshal Sir J. French has telegraphed to troops his heartfelt congratulations on their success. A very valuable object has been attained. The operation was skilfully planned and conducted and troops behaved with their customary courage, endurance and tenacity.

A French Official Announcement.

Poisonous Gases used by Germans.

LONDON, April 25.

PARIS.—This afternoon's communique says:—Our counter-attacks in Belgium are being continued successfully in close co-operation with our allies. The Germans who made their attack with two army corps continued to employ Asphyxiating Gases. Some of their projectiles which had not exploded contained large quantities of it. We made appreciable progress northward on the right bank of the Yser Canal. The British despite violent counter-attacks reported yesterday evening, that they had maintained all their positions on our right. We captured a trench in Argonne taking prisoners and two machine guns. The Germans on the heights of the Meuse massed a whole division against a trench on a front of less than a Kilometre. At the outset they bent our front line but they themselves were forced backwards by our counter-attack.

Endless Trains of German Dead.

Passing Through Bruges.

LONDON, April 25.

AMSTERDAM.—German activity and movement of troops in Belgium are comparable to what happened in the early days of the war. The extent of German losses in Flanders is shown by the endless trains of dead and wounded which have been passing through Bruges all week. Thousands have been buried in great military cemeteries at Moorslede and Hasselt.

Sir John French's Report.

Enemy's use of Asphyxiating Gas.

LAHORE, April 24.

Field Marshal French sends a communique saying the enemy on Thursday evening attacked the French troops on our left in the neighbourhood of Bixchoote and Langemark, north of Ypres. The attack was preceded by a heavy bombardment, the enemy using a large number of appliances for the production of asphyxiating gas. The quantity produced indicates that there was long and deliberate preparation for the employment of

TELEGRAMS.

devices contrary to the Hague Convention. The false statement of the Germans a week ago that we were using such gases was obviously an effort to diminish neutral criticism before-hand. The French had to retire from the gas zone during the night. Overwhelmed by the fumes they retired to the canal in the neighbourhood of Boesinghe.

British Front Intact.

Our front remains intact, except on the extreme left, where we had to re-adjust the line in conformity with the new French line.

Attacks on British Trenches Repulsed.

Two attacks were delivered at night on our trenches east of Ypres, but were repulsed. Fighting still continues north of Ypres.

German Aeroplanes Brought Down.

Two German aeroplanes were brought down to-day.

GREAT BRITAIN.

39 British Officers Confined to Barracks as Criminals.

Reprisals for Treatment of German Submarine Crew.

LONDON, April 24.

The Press Bureau has issued a telegram from the American Ambassador in Berlin giving a list of British officers who have been placed under arrest as reprisal for the treatment of German submarine officers. The list consists of seven Captains and 32 Lieutenants who are among the pick of the British Army from the Guards Cavalry regiments, Royal Irish regiment and Gordon Highlanders. They include Captain Robin Grey, of the Flying Corps; Lieutenant the Master of Saltoun; Lieutenant Goschen, son of the late Ambassador to Berlin, and Lieutenant Lord Garlies. The officers have been placed under arrest in the barracks at Magdeburg, Burgtorgau, Cologne, and Karlsruhe.

Canadians' Conspicuous Bravery.

Guns Lost and Recaptured.

LONDON, April 24.

The Press Bureau says the fight for the ground where the Germans penetrated between Steenstraete and Lantermarke continues. The loss in this part of the line laid bare the left of the Canadians, who were forced to retire in order to keep in touch with the right of the neighbouring troops. In the rear of the latter there had been four Canadian four point seven guns, which thus passed into the hands of the enemy. Some hours later the Canadians made a most brilliant and successful advance and recaptured the guns and took a considerable number of prisoners, including a Colonel.

Many Canadian Casualties.

The Canadians had many casualties, but their gallantry and determination undoubtedly saved the situation. Their conduct has been magnificent throughout.

Recruiting Most Satisfactory.

Lord Kitchener's Gratitude.

SIMLA, April 24.

The Secretary of state's message to the Viceroy says:—Mr. Tennant on behalf of the Secretary of State for the Colonies, stated in the House of Commons that recruiting during the last few months was most satisfactory and gratifying, numbers week by week and month by month being very good and maintained with surprising regularity. Lord Kitchener is confident that when he calls for more men the nation would respond with that readiness, promptitude and decision which he had learned to look to with gratitude and by which they were able to gauge and estimate the determination of our people.

A "Times" Warning.

The "Times" deprecating a too placid satisfaction with the figures given by Mr. Lloyd George urges the country to keep its mind fixed on tremendous military operations which lie ahead, their exceeding difficulty and their probable cost.

U. P. Executive Council.

Question in Parliament.

LONDON, April 24.

Replying in the House of Commons to a question asked by Mr. King, as to what measures the Government proposed to adopt in view of the attitude of the Lords on the question of a Council for the United Provinces Mr. Lloyd George said that Lord Crewe was in communication with the Viceroy on this subject. The Prime Minister was not prepared to indicate a possible method of re-opening the subject in response to further evidence of public opinion in India.

Mr. King then asked whether there was some prospect of re-opening the subject before the end of the war, but no answer was given.

Casualties In the Navy.

LONDON, April 21.

Mr. Asquith has announced that the total casualties in the Navy to March 31st were 452 officers, of whom 332 were killed, and 8,141 men, of whom 4,981 were killed.

Expeditionary Force.

Pay and Widows' Pensions.

LAHORE, April 24.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on 23rd April:—Mr. Tennant, replying to questions, said that there were officers of the Expeditionary Force who had been commanding regiments for over six months but had not been promoted to Lieutenant-Colonel, but all so acting beyond a month were drawing Lieutenant-Colonel's pay and allowances. The question of their widows' pension was before a Select Committee on pensions.

Mr. Asquith, speaking on the matter, said that the widow's claim to pension of the higher rank, if such an officer were killed, was so obviously just and right that it was scarcely discussable. The arrangements should be made retrospective.

TELEGRAMS.

beds but it was a matter for gratification that there were not sufficient sick and wounded to fill the hospital and request that a portion of it might be available for British Troops was accordingly agreed to. Half a lakh had been spent in structural alterations at the Lady Hardinge Hospital and another half a lakh in initial outlay in equipment while the recurring expenditure was sixty-four thousand rupees a year. The initial outlay in the hospital at Alexandria including the cost of equipment was two lakhs and recurring expenditure was one lakh eighty-five thousand per annum. Five motor ambulances had been purchased for the hospital at Alexandria and it was hoped that at the conclusion of hostilities that these ambulances would revert to Bombay and inaugurate motor ambulance in the city. Three motor ambulances which had been given by Sir Shapurji Bora, Mr. Mathuradass Gokuldass and Sir Fazulbhoy Currimbhoy were in use in Bombay.

G. I. P. Train Derailed.

BOMBAY, April 25. The eleven Down Passenger train was derailed near Jhansi at 3-30 this morning. There were no injuries to any passengers. Trains are being transhipped while diversion of the line is being laid. Through running is expected to be resumed in 24 hours. The derailment was due to a rail having been removed from the road.

The Composition of the Wheat Committee.

BOMBAY, April 26. The London correspondent of the "Times of India" in a recent letter gives the composition of the Committee which is invested with Indian wheat expert arrangements at Home. Members of the Committee include Lord Lucas, President of the Board of Agriculture, A Representative of the Board of Trade, Mr. F. C. Drake, Revenue Secretary at the India Office and Mr. J. M. Keynes who was one of the members of the Indian Currency Commission. Mr. Percy Claville, a member of Messrs. Nelson Donkin and Co., who had been a familiar figure at Baltic Exchange for many years and has had long experience in Indian freight markets has been appointed Official Broker for the distribution of wheat. Mr. Claville will be assisted by two younger members of the Exchange and will have in his hands chartering of such steamers as may be necessary for the transport of grain. He will be empowered to counter excessive rates of freight should need arise by requisitioning vessels under Government charter.

The New Bombay Advocate-General.
Poona Bar Association's Appreciation.

POONA, April 25. A meeting of the Poona Bar Association was held yesterday evening in Shanwar Wada for the purpose of thanking Government and the Judges of the Bombay High Court for the appointment of Mr. D. N. Bahadurji, Barrister, as Advocate-General. Mr. K. P. Gadgil, Barrister, as the senior member of the Poona Bar, presided, there being nearly 80 members of the Association present. The following resolution proposed by Mr. J. J. Apte was carried unanimously:—"The members of the Poona Bar unanimously resolved to authorise the Honorary Secretary to communicate to the Government of Bombay as also to the Chief Justice and the Hon'ble Judges of the High Court of Bombay, their deep sense of approbation of the appointment of an Indian member of the Bombay Bar to the post of Advocate-General, and they feel grateful for this recognition of the talents obtainable from among the Indian members of the profession." It was also resolved to send a telegram, congratulating Mr. D. N. Bahadurji. Several speeches were made paying tributes to the ability and sound practical sense of Mr. Bahadurji. The meeting was concluded with a vote of thanks to the Chair, proposed by Mr. K. A. Chaswala, Barrister.

PUNJAB.

The Special Tribunal.

MULTAN, April 24. Seven accused on bail were discharged to-day by the Special Tribunal. The trial of the others is proceeding.

Death of Sardarni Bhagwan Koer.

LAHORE, April 24. The "Tribune" announces the death of Sardarni Bhagwan Koer, widow of the late Sardar Dayal Singh founder of the "Tribune" and the Dyal Singh College and Library on the 22nd inst. After the Sardar's death there was protracted litigation between the trustees and the Rani who sought to set aside the will of her husband but lost her case all along up to the Privy Council. She was getting a monthly allowance from the trust properties by virtue of a compromise with the Trustees which saved subsequent litigation.

UNITED PROVINCES.

Police House Searches.

ALLAHABAD, April 24. There were two house searches by the Police at Allahabad this morning under the direction of European Police Officers on Warrants issued by the District Magistrate. Some correspondence and manuscripts were seized. There has also been a search at Benares and five searches at Cawnpore including one in the Office of the Hindi weekly called the "Pratap".

House Searches at Allahabad.

ALLAHABAD, April 24. There were two house searches by Police at Allahabad this morning under the "direction" of European Police Officers on warrants issued by the District Magistrate. Some correspondence and manuscripts were seized. There has also been a search at Benares and five searches at Cawnpore including one in the Office of the Hindi Weekly the "Pratap".

TELEGRAMS.

N. W. FRONTIER.

Frontier News.
Missing Officer's Body Found.

PESHAWAR, April 21. The body of Lt. Pollard Urphart, 1st R. S. Regiment and A. D. C. to the General Officer Commanding, who has been missing after the engagement near Shabkadr which took place on the 18th inst., is said to have been found in a mutilated condition. The deceased was an energetic and promising officer who was beloved by all who knew him.

Rumours of Intended Tribal Attack.

Several unauthenticated rumours are afloat regarding the tribal force preparing for another attack, but they have suffered so greatly that there is no fear of their endeavouring to invade again. Everything is in its normal condition, and all high officials have returned to Peshawar. The troops have, of course, been left at Shabkadr as a precautionary measure.

The Rais of Tonk.

Nawab Ghulam Kasim Khan Kati Khil, Rais of Tonk in the Dera Ismail Khan district, who has been under detention for some time past, has been released and has arrived at Tonk.

St. John's Ambulance Association.

St. John's Ambulance Association in the North-West Frontier Province centre has lately been re-organised on a sounder basis with Captain W. L. Campbell, C. I. E., as Hon'ry Secretary. The public meeting held in Victoria Memorial Hall, the other day, was a great success. The Chief Commissioner presided, and Major R. J. Blackham delivered an effective speech.

Frontier News.

Camp Struck at Shabkadr.

PESHAWAR, April 24. A camp has been struck at Shabkadr and troops arrived fit and fresh despite the unusual heat of the weather. All the wounded are doing well.

SOUTH INDIA.

Coonoor Municipality.

A Breezy Debate.

COONOOR, April 24. At a well attended meeting of the Municipal Council to-day, Mr. Coleman presiding, the Government order passing the budget came up for consideration. In the Government order it was remarked that the budget closed with a deficit of Rs. 3,550 and that the Council should consider the advisability of raising the taxes to improve its finances.

In the course of a breezy debate, Mr. E. W. Stoney pointed out that St. Joseph's College was never taxed.

Captain Weston following said that St. Joseph's College had seven Brothers of the St. Patrick's Order besides a Gymnastic Instructor and his wife living on the premises of the institution, which had three classes of boarders.

Mr. Robert Stanes observed that he had to pay tax for his school and the boarding establishment of Stanes School.

Mr. Rhodes James said it was a reflection on the Council that St. Joseph's College was not taxed.

The Chairman briefly replied, pointing out the difficulty of taxing St. Joseph's College, which was not taxed on hitherto though Heteron School was taxed the rental value of the building.

The following resolution was passed:—"A Sub-Committee, consisting of Captain Weston, and Messrs Stoney, Sundra Rao and the Chairman, will submit a report on the taxation of St. Joseph's College and any other buildings which may have been exempted from taxation. As the Municipality is levying taxes at the same rate as Ootacamund, which is the highest in the presidency, the Council opposes the raising of the rates of the existing taxes."

To exercise better supervision of roads, the Council recommended to the Government a sum of Rs. 750 for the purchase of a motor cycle for the road overseer of the Municipality, who hitherto was allowed an allowance for the maintenance of a horse.

The Sanitary Engineer informed the Council that it would serve no useful purpose to inspect Coonoor and discuss the question of the improvement of the water-supply with the sub-Committee without a full description of the Council's recommendations. The Council decided to ask the Sanitary Engineer to return the blue prints of the map of Coonoor, without which it was impossible to furnish the information.

The Council also decided to serve notices to house-owners to clear lands overgrown with noxious vegetation.

The Travancore Maharajah.

Reaches Coonoor.

COONOOR, April 25. A telegram from Coonoor tells us that His Highness the Maharajah of Travancore with a large staff motored up from Metturalayam yesterday morning. His Highness will stay there at Lansdowne for the season. Police arrangements throughout the route were excellent, and a large number of spectators gave him a hearty welcome. This is the first time His Highness has visited the Nilgiris.

Expected Arrival.

Of Distinguished Visitors to Coonoor.

OTHER distinguished visitors who are expected at the Nilgiris are His Highness the Gaekwar of Baroda, who was expected to motor from Bangalore to Ootacamund yesterday, and the Thakore Sahib of Rajkot, 2nd Chief of Kathiawar, who is expected to arrive during the month.

A Derailment on the Nilgiri Railway.

COONOOR, April 26. The Assistant Traffic Superintendent of the Nilgiri Railway wires that owing to the derailment of an engine, the descending mail and passenger trains had to be transhipped yesterday. It is expected that through-running will be resumed by this afternoon.

TELEGRAMS.

Gaekwar at Bangalore.

BANGALORE, April 25. The Gaekwar and Maharani of Baroda arrived at Bangalore this morning "en route" to Ootacamund via Seeghor Ghat after breaking their journey for few hours at the Mysore Maharaja's Palace.

SIND.

Suicide of a Soldier.

KARACHI, April 25. A soldier, named Whitefoot, of 62 Company, R. G. A. while doing duty at Manora, shot himself through the head with his own rifle. Inquiries showed suicide whilst temporarily insane.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

A Paris Bulletin.

PARIS:—Last evening's communique said:—North of Ypres fighting continues in favour of the allies. The Germans attacked several points on the British front from North, South, Northeast and Southwest but they gained no ground. We progressed on the right bank of the Yser canal by vigorous counter-attacks.

A Russian Statement.

PETROGRAD.—An Official statement says:—The enemy brought up additional heavy guns in the Carpathians and have increased the volume of artillery fire on the whole front. They made a series of persistent attacks on Saturday night in the region of Uszok Pass but were repulsed with heavy loss. Minor engagements have occurred elsewhere.

The 'Triumph' Bombards Turkish Positions.

LONDON, April 26. Reuter's correspondent on board the "Triumph" telegraphs that the "Triumph" entered the mouth of the Straits and opened fire with seven point five inch guns on the Turkish trench at the western end of the Gallipoli Peninsula at a range of seven thousand yards. The bombardment lasted for half an hour after which the "Triumph" proceeded further up the Straits in search of a trench in another position. Howitzers on the Asiatic shore dropped sixteen shells around the ship and three struck her and inflicted trifling damage. Two men were wounded. The "Triumph" silenced the battery a few minutes after the position had been located and then resumed the bombardment of the enemy's trenches.

సమకాలికాభిప్రాయము

మద్యపాన సమస్య.

మద్యపాన విషయముపై ప్రభుత్వమునకు తలపడినది మద్య తినినూర్చి యవస్థగల యభిప్రాయమును ప్రజాసమూహము యభిప్రాయమును మిగులభిన్నములు నానవచ్చును. అభిప్రాయ భిన్నతయును సేకముఖమునకు తేల్చబడుచున్నది. విద్యమోక్షము. హిందూదేశ ప్రభుత్వమునామెక్కడ ప్రకటితపద్ధతి ద్వారా ము. (1) మిక్కిలుగా మద్యమును సుపర్యవేక్షించువారికి లెక్కన కనకతి గావింపజలయును. (2) సాధ్యమైనంతవరకు ప్రాంతవారికి ప్రాంతసంబంధితము కలిగింపజూడదు; ప్రాంతము మితిమీరి అనుభవముచేయుట, పక్షి యొక్క రెండుచక్కలవరకు స్వేచ్ఛ యొక్క రెండు తెచ్చవలెను ఈ రెండుపద్ధతులను విడదీయగూడదని వని ప్రభుత్వమునాధ్యక్షపక్షము తోచుచున్నది. హిందూదేశ ప్రజలకిది యసాధ్యముగాను అసంగతముగాను తోచుచున్నది. మతియొక్క త్రోసారాయంగడి కెట్లును మన భవిష్యత్తును నిజ జేయుటను సెంత యసంభవముగా నుండునో యావధిని ప్రజలకంతయసంగతముగఁ దోచుచున్నది. మద్యపానములో మితిమీరడండుట కల్పితకథనంటివని హాస్యకవికావ్యము. మితిమీరిండు కొంచెమైనను గ్రహించుటనుండికాదు గావున అది యెప్పుడుపాపముకరము. పోటుబేళలో నలల నావుట యెంతసాధ్యమో మద్యపానమున మితిమీరిండుటయు చేయుటయంత సాధ్యము. మితిమీరి యమరియకుట నిరాశము. మైన పుష్కరసానము, మద్యపానమును మితిమీరిండుటయు చేయుటకు యెన్నో కాసముఖము. కాసింపెన సుఖమైన ఫలిత మెన్నయును కలుగలేదు. మద్యపానమును సదబద్ధమున వినింప పవచ్చునగాని కృత్రి మాటకమల వలన చాపని మితి మితి యుపయోగింప వండునట్లు చేయుట యసాధ్యము. ఇది హైందవాభిప్రాయము. ఈవ్యోధుల కీయతోప యోగ మిధ్యావాదము స్వగృహమును నిండ్లముననే పట్టు పడి యుండవచ్చును. వా కి హిందూ దేశమునది చరి నిరులను సువూర్ణముగ నలక్ష్యముచేసి గమనింప వచ్చును. ఇతర యూరోపియను జాతులవారితల నే యాగ్నిభూజారు ప్రాగుడున కలపడిన జనులు; హైందవులు వానిని విధిగా నిషేధించువారు. ఇంగ్లండుదేశమున మరము మద్యపానము గల కరించును; హిందూదేశమున మరముకన్న నధికముగా కలిక ముగను మద్యపానమును నిషేధించునది మరియొకటి లేదు — అని మహారాష్ట్ర పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

TELEGRAMS.

British Government And Copper Companies
Result of Negotiations in London.

LONDON, April 23.
BOSTON.—The News Bureau says that negotiations in London have resulted in arrangements placing the entire output of the Amalgamated Copper Company under British control. Other copper interests have made the same arrangement, and the output of American copper mines will be sold in conjunction with the British Government, which takes the surplus.

Indian Students' Success.

LONDON, April 24.
Three Indian students, Birendra Dey, Mian Khan, and Bommanjee Sanjana, have graduated as Bachelors of Science in Engineering at Glasgow University.

Football in England.
Cup Final Result.

LONDON, April 24.
In the Association Football Cup Final, United Sheffield beat Chelsea by three goals to "nil" at Manchester.

Kikuyu Controversy.
Archbishop's Decision.

LONDON, April 24.
The Archbishop of Canterbury has issued a decision on the Kikuyu controversy, which says:—A Diocesan acts rightly in sanctioning, when circumstances seem to require it, the admission to Holy Communion of a devout Christian to whom the ministrations of his own church are for the time inaccessible, on the other hand no sanction can be given to the acceptance of communion by members of the Church of England at the hands of a Minister not episcopally ordained. The joint Communion Service at Kikuyu, though open to no criticism, under the circumstances must not be regarded as establishing in any way the principal at inter-communion.

RUSSIA.

A Russian Communique.

LONDON, April 23.
PETROGRAD.—An official statement says:—The Austrians, after long preparation, with heavy artillery made a number of attacks on the heights held by the Russians in the region of Polen. They were repulsed with enormous losses. The Austrians failed in attacks in the region of Volossate. The Russians in the neighbourhood of Telepotch and Sianka have seized a series of important heights.

The Tsar Visits Przemyśl.

LONDON, April 23.
PETROGRAD.—The Tsar proceeding from Lvoff visited Przemyśl on Friday, accompanied by the Grand Duke Nicholas, and dined and slept in the residence of the Austrian ex-commander of the fortress. His Majesty visited the forts on Saturday.

Capture of Hill No. 1001.

LONDON, April 23.
PETROGRAD.—The Russians have captured Hill No. 1001. The capture is an important one and will greatly facilitate the conquest of the Ussok pass as it reduces the significance of Hill No. 992 which is still held by the enemy.

TURKEY.

The Shaiba Victory.
Its Completeness.

LONDON, April 22.
It is officially announced that the victory at Shaiba proved even more complete than we had hoped. Not only did the enemy abandon motorcars, guns, ammunition and waggons, but independent reports show that the retirement was a rout, molested by turncoat tribesmen.

Estimates of Enemy's Losses.

Estimates of the enemy's losses show them to be now six thousand. The Turks in this direction are now at more than ninety miles from Basra.

NORWAY.

Norwegian Barques Sunk by Germans.
A Danish Steamer Captured.

LONDON, April 25.
German submarines have sunk the Norwegian barques "Eva and, and Oscar" in the North Sea. They directed the Danish steamer "Auna" to pick up the crews who were then brought to Burntisland. The Germans have seized the Danish steamer "Indaros" for Grimsby with dairy produce and taken her to a port in the island of Sylt.

SWEDEN.

Swedish Steamer Sunk.
Torpedoed Without Warning.

LONDON, April 24.
The Swedish steamer "Euth" has been deliberately torpedoed without warning by a German submarine in the North Sea. The vessel was also fired upon.

EGYPT.

Egyptian Sultan's Would be
Assassin Hanged.

LONDON, April 24.
CAIRO.—Khalil, would be assassin of the Sultan, has been hanged.

TELEGRAMS.

GERMANY.

Ten Millions German Exchequer Bonds.
Taken by American Bankers.

LONDON, April 25.
The "Norddeutsche Allgemeine Zeitung" officially announces that American bankers have taken nine-monthly exchequer bonds to the amount of ten million dollars for the purpose of strengthening German credit in the United States.

The Jubilee of Admiral Tirpitz.
Kaiser's Congratulations.

LONDON, April 23.
AMSTERDAM.—On the occasion of the jubilee of Admiral von Tirpitz the Kaiser has telegraphed to the former his congratulations and thanks for his services to the Fatherland.

The "Emden" Landing Party.
Attacked by Turks.

LONDON, April 24.
AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says that the "Emden" landing party on March 27th landed at the Arabian port of Sidd, south of Jeddah. The Arabs attacked them as they were marching across the country and the Arabs were repulsed after a three day's fight. The Turkish head-quarters state that the Germans had a Lieutenant and two men killed, and three wounded, and some Turkish soldiers accompanying the Germans were wounded.

Iron Cross for Count Zeppelin.

LONDON, April 24.
AMSTERDAM.—The Kaiser has presented Count Zeppelin with an Iron Cross of the first class.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

Purchases of Wheat for the Government.

SIMLA, April 24.
In pursuance of the scheme for the control of wheat exports by the Government the Commerce and Industry Department announces that the maximum price up to which purchases of wheat will be made on behalf of the Government by firms selected to act as their agents will on and from the 25th April be Rs. 5-8-0 per maund for white Karachi wheat Karachi and Bombay. On and from the 1st May the maximum wheat price will be reduced to Rs. 5-2-0 per maund. In pursuance of the policy of the Government of India for reducing the internal prices to a reasonable level a further reduction will be made from time to time. The Home Committee having made arrangements for cheaper wheat freights from Calcutta, the Government of India are now in a position to announce that buyings for shipments from that Port will be made by their Agents from and on the 25th April at a rate of Rs. 5-5-0 per maund for Club No. 2 wheat F. O. B.

War Cable to the Viceroy
German Determination to Break Through
The Yser Canal Zone.

SIMLA, April 25.
The Viceroy has received the following telegram from the Secretary of State dated 24th April:—While we are holding the ground we gained last Saturday at Hill 60 south of Ypres the Germans have launched a sudden attack north of the town on the French line and by employing asphyxiating gases contrary to the Hague Convention have advanced considerably. Overwhelmed by fumes the French had to fall back from the gas zone to Yser Canal near Hoesinghe, 5 miles north of Ypres, and our extreme left had to withdraw to conform with new French lines. Fighting still continues in this region and according to the Dutch reports Germans mean to make a determined effort to break through here.

French Progress.

The French continue progress to the south of St. Mihiel and the wedge there is being pinched in day by day.

The Eastern Front.

On the Eastern Front there has been no essential change though from Petrograd it is reported that during the present lull both sides are preparing for a great move.

Bills Before the Imperial Council.

ALLAHABAD, April 24.
The Inland Steam Vessels Bill has been referred to the Local Governments for opinion.

Sir William Vincent and Mr. Morris, who have been engaged in considering opinions sent in on the Criminal Procedure Code Bill, have nearly completed their work. The views of the Bombay Government have still to be received. The Bill has been very well received.

CALCUTTA.

The Defence Act in Bengal.

CALCUTTA, April 25.
Commenting on the application of the Defence Act to Bengal, the "Statesman" writes:—In some districts, the prevalence of unhealthy political agitation may be taken as the reason, but in the majority of the scheduled districts the cause is the epidemic form which ordinary crime has assumed. The good sense of the majority of the community will support special measures to cope with special evils, with which ordinary methods cannot contend.

The "Bengalee" considers that there is not a shadow of reasonable justification. There has been no looting of villages in Bengal by bands of 500 or 600 men as in the Punjab. The proclamation of military law would

TELEGRAMS.

perhaps have been preferable. The special Commissioners for 24 Parganas should be High Court Judges.

Indian Patent Office.
War's Effect on Invention.

CALCUTTA, April 24.
The annual report of the Indian Patent Office states that the number of applications for the grant of patents was 588 as compared with 705 in the previous year, bringing up the total to 971 since the Act came into operation. The decrease is to be ascribed to the outbreak of the war in August, up to which time progress had been normal. Despite this drop in the number of applications the total income of the office has increased from Rs. 72,159 to Rs. 73,159, and this rise is due to the steady increase in the number of fees paid for continuance of patent rights. The effect of the war, as noted above, has resulted in a decrease of the number of applications during the last five months, but proceedings on applications previously made have not been materially affected. At present, under directions from the Government of India, the acceptance of applications and sealing of patents on account of enemy subjects have been suspended, but in order that the right of such persons should not be unduly prejudiced it has been determined to receive the necessary fees if tendered in due time. A license to this effect was issued on the 9th January, and legislation may possibly be undertaken so as to extend the time prescribed in the Act. Up to the end of the year emergency legislation dealing with patents and designs to correspond with the United Kingdom statute has been enacted in India, but sections 22 and 23 of the Indian Patents and Designs Act 1911 could possibly be utilised to obtain revocation or grant of license in the case of an enemy patent.

Germans in Calcutta.
Many Unaccounted for.

CALCUTTA, April 25.
THE "Statesman" reports that despite the vigilance of the authorities a large number of German subjects still remain unaccounted for in Calcutta. On the outbreak of the war they were estimated at 300, and it will be remembered that large numbers of Germans and Austrians were despatched to Ahmednagar in August, parties of women and children being subsequently sent to Jalapour. Since then it has been discovered that numbers of Germans have managed to escape arrest, and a number of police officers are at present engaged in inquiring for them.

Births and Deaths in Delhi.

CALCUTTA, April 24.
During the month of March there have been 608 births and 517 deaths in Delhi city and 439 births and 266 deaths in the rural circles of the province. Fever in each case accounted for over half the deaths, respiratory diseases being the only other important contributory.

BURMA.

Heavy Thunderstorm with Rain.

RANGOON, April 24.
Heavy thunderstorm with rain also passed over Mandalay yesterday. The Tramway Co's overhead wires were struck in three places. The heat has been for the last few days oppressive in Mandalay and yesterday's heavy rain has done very little good here.

Discovery of Ammunition by a Fisherman.

RANGOON, April 24.
While a fisherman was fishing in Mandalay Moat his line got entangled with a military sword. A further search in the locality resulted in the discovery of a bicycle and considerable quantity of ammunition.

Burma's Interest in Sir Ian's Force.

RANGOON, April 25.
Burma is specially interested in two of the Regiments (viz 1st Munster Fusiliers and 1st Borderers) which are amongst the finest battalions in the British Army of Sir Ian Hamilton's Expeditionary force which have not yet fought in the war. These two battalions left Rangoon a few months ago.

BOMBAY.

Lady Hardinge War Hospital.
Splendidly made Use of.

BOMBAY, April 25.
The Lady Hardinge War Hospital was opened in December and during the four months ended March 678 patients had been admitted and 577 had been discharged and 16 had died. Owing to the large forces sent to the Persian Gulf in addition to those employed in Egypt and East Africa together with serious cases of wounded and sick arriving from Europe the Hospital had been constantly and fully utilised and there was every prospect of its usefulness being still further manifested. As regards the Hospital at Alexandria owing to the provision of hospitals in England for the Indian sick and wounded this hospital had not proved to be required for its original object. It had been of great assistance to the Allied cause having been made use of by the Australians and the French.

Imperial Relief Fund.

Bombay Branch's Most Notable Work.

BOMBAY, April 25.
A long statement was issued to-day by the Secretaries of the Bombay branch of the Imperial Indian Relief Fund explaining the work done since the beginning of the war. This statement says that the Lady Hardinge War Hospital which was opened in Bombay at the request of the Government of India for the benefit of the wounded Indians returned from the front had already proved of great value. The field Hospital at Alexandria had been equipped with five hundred

1

చి. శం. దీ.

శ్రీరంజనము!

కొన్ని కష్టములే గలవు!

మంచిసమయము!

బర్రోపాఖండ యుద్ధ చరిత్రము

(మొదటి భాగము) ద్వితీయ భాగము ప్రచురితము. ప్రచురిత సమయము 0-10-0

ఈ యుద్ధమునందు బర్రోపాఖండ యుద్ధమునందు మొదటి భాగము ప్రచురితము. మొదటి భాగమునందు బర్రోపాఖండ యుద్ధమునందు మొదటి భాగము ప్రచురితము. మొదటి భాగమునందు బర్రోపాఖండ యుద్ధమునందు మొదటి భాగము ప్రచురితము.

బర్రోపాఖండ యుద్ధమునందు మొదటి భాగము ప్రచురితము. మొదటి భాగమునందు బర్రోపాఖండ యుద్ధమునందు మొదటి భాగము ప్రచురితము. మొదటి భాగమునందు బర్రోపాఖండ యుద్ధమునందు మొదటి భాగము ప్రచురితము.

బర్రోపాఖండ యుద్ధమునందు మొదటి భాగము ప్రచురితము. మొదటి భాగమునందు బర్రోపాఖండ యుద్ధమునందు మొదటి భాగము ప్రచురితము. మొదటి భాగమునందు బర్రోపాఖండ యుద్ధమునందు మొదటి భాగము ప్రచురితము.

మొదటి భాగము ప్రచురితము. మొదటి భాగమునందు బర్రోపాఖండ యుద్ధమునందు మొదటి భాగము ప్రచురితము. మొదటి భాగమునందు బర్రోపాఖండ యుద్ధమునందు మొదటి భాగము ప్రచురితము.

వనోపధి సారావరిలా

ఇది వనోపధి సారావరిలా. ఇది వనోపధి సారావరిలా. ఇది వనోపధి సారావరిలా. ఇది వనోపధి సారావరిలా. ఇది వనోపధి సారావరిలా.

ఇది వనోపధి సారావరిలా. ఇది వనోపధి సారావరిలా. ఇది వనోపధి సారావరిలా. ఇది వనోపధి సారావరిలా. ఇది వనోపధి సారావరిలా.

ఇది వనోపధి సారావరిలా. ఇది వనోపధి సారావరిలా. ఇది వనోపధి సారావరిలా. ఇది వనోపధి సారావరిలా. ఇది వనోపధి సారావరిలా.

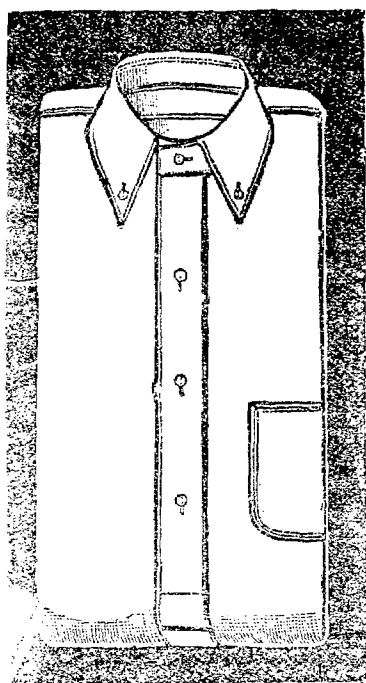
డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గళక. ఫననవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

వర్షము!

వర్షము!!

వర్షము!!!

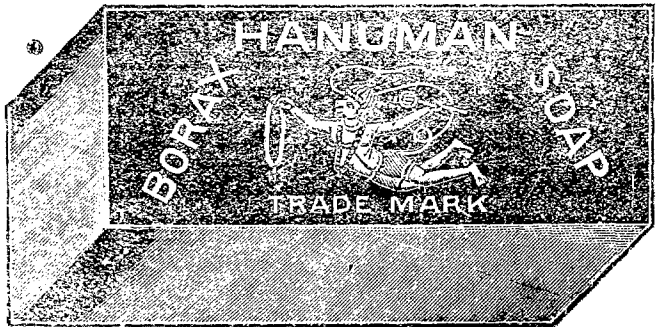
చౌకయినవి!	అనేకవందలు ఖర్చయినవి!!
షర్టులు తయారుచేయుటలో మేము సుప్రసిద్ధిని జెందినవారము	
షెల్లెట్ షర్టులు	డజను ౧. 13 8 0
డిటో రెండవరకము	" " 12 0 0
డిటో గీట్లుగలవి	" " 13 8 0
మాటి షర్టు	" " 15 0 0
లాంగ్ స్లీవ్ షర్టు	" " 16 8 0
స్టాఫ్ షర్టు మొదటిరకం	" " 54 0 0
డిటో రెండవరకం	" " 30 0 0

- (1) అర్జును చేయునపుడు గొంతుకొలత యివ్వవలెను.
- (2) 16 యించిపై గొంతుగల వర్షుకు ౧ డజనుకు రూ. 1 8 0 యెక్కువగా యివ్వవలయును.
- (3) 32 యించిపై పుండును - నిమ్మపుయెక్కువ కావలయును ౧ డజనుకు రూ. 1-8-0 యెక్కువగా యివ్వవలయును.

గురురాజు అందుకంపెన్సి, తిరునల్లకేసి, మదరాసు.

హనుమాన్

చర్మమునకు
నాణ్యమును
మృదుత్వము
నిచ్చును.

బోరక్సునబ్బు.

ముఖమును
యీనబ్బుతో ప్రతి
దినము సుభ్రము
చేయుచుండిన
సౌందర్యము తప్పక
కలుగజేయును.

ఎస్. రంగనాథం సెట్టి అందు బ్రదర్లు, మదరాసు.

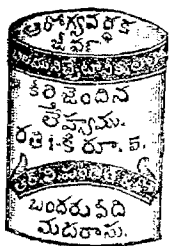
హానిలేదు. నిశ్చయము. గణము కలిగితిరును.

అన్ని విధములకు కుష్ఠవ్యాధులు, మూలశంకలు, మేహ
రణములు, పుండ్లుమున్నగునవి యన్నియును 4 వారములలోనే
కుడిబోవును. వాదముగోజులకు సరిపడుమందు నెల రూ 5-0-0
అందుగోజులకు సరిపడుమందు ఉచితముగ పంపియింపవలెను.

డాక్టరు ప్రమాకాంత హజరీ, బ్లడు స్పెషలిస్టు,
164/1 మానిక్టోలా స్ట్రీటు, (బీదన స్కేయరు) కలకత్తా.

Dr. Umakanta Hazari Blood Specialist
164-1 Manickto's Street, (Beacon Square) CALCUTTA

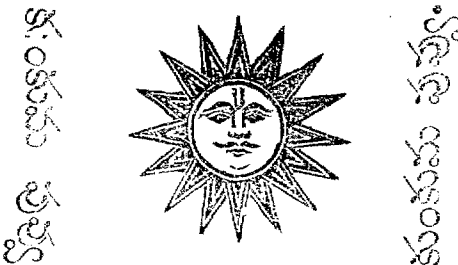
ఆరోగ్యవర్ధక బీవన్.

ఈ బీవన్ యును, తప్పక 22 రోజులు
భుజించినచో, పేతులకు కలిగినట్టి
కండ్రస్, గుట్టుములు నడిచెడు నడకను,
సింహమునకు కలిగియుండు బలమును
కలుగజేయును. చెడురక్తమును కుడి
రక్తమున మార్చి క్రమమున అధికరించును.
40 రూపాయలయెత్తు రూ 6-0-0.

ఆర్. వి. పండిట్ అండ్ కంపెనీ లి, బందరుపేడి, మద్రాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరకును. కొనుదారు సూర్యమా
స్కను గమనింపుడు. కరస్పాండ్లెట్లు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున న్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ,
21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

శుక్లనవ్వుము

గుణమీయనిచో

సొమ్ము తిరుగ నియమింతును.

100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.

పొట్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

వర్తకులకు కల్పతరువు.

వాణిజ్యసూచికలు.

వాణిజ్యసూచికలు, అన్ని దేశములలోను, అన్ని భాషల
లోను యున్నవిగాని ఆంధ్రదేశమునకు నూతనము. ఇది
వాణిజ్యభవనమునకు సోపానములు. ఇది లేనిచో వాణిజ్యము
అభివృద్ధి కానేరదు. ఇది లేనిచో నాగరకదేశమున చెప్ప
టకు వీలులేదు. వీనిచే ప్రతివర్తకుడు, ప్రతివస్తు నిర్మాత ఒకరి
కొకరికిని, పట్టణములందును పల్లెలందును వస్తువులను కొని
జనసామాన్యమునకును సంబంధము కలుగును. ఇది దేశమం
దన్ని వాణిజ్యకార్యాలయములలో నుండును గాన ప్రకటన
దాస్తయొక్కయు, వ్యవహారముల నిండు సమాధుచేయించు
కొనిన వర్తకులయొక్కయు వ్యాపారము లోకమందరికి తెలి
యగలదు. మీరు చేయవల్యవహారము జగమంతయు ప్రాకి
అభివృద్ధి కావలయునన్న మీపేరు నిండు సమాధుచేయించు
కొనక తప్పదు. మీరేవ్యవహారమును చేయుటలేదా? చేయు
చున్నచో మీవ్యవహారము జగమంతయు వ్యాపించి అభివృద్ధి
కావలయునా? అట్లయినచో యీసూచికయే ఆకొరికట
ముఖ్యసాధనము. గాన మీవ్యవహారమును వానియందు సమా
ధుచేయించుకొనుడు. మేము రెండుసూచికలు ప్రచురించి
వుచున్నాము.

i. ఇంగ్లీషున ఆంధ్రదేశమునందుగల వర్తకులు, వస్తు
నిర్మాతలు, ఏజంట్లు వగయిరాసూచిక ఇది అన్ని దేశములవర్తక
కార్యాలయములకు బంపబడును.

ii. నిఖిలదేశ అనగా ఆంధ్రదేశ, సర్వేంద్రియా, యం
గ్గండు, అమెరికా, జపాను, ప్రాన్సు మొదలుగాగల పరిశ్రా
మికదేశములయందు దేశపువు యేకర్యాగారములయందు నిర్మించ
బడుచున్నచో వాటిసూచిక. మనఆంధ్రదేశముందు ప్రతివారికి
తెలియుటకై తెలుగున ప్రకటించబడును.

ప్రకటన చార్జీలు—రైజు 1/4 క్రాసు.
పూర్తిపేజి రూ 12. 1/2 పేజి రూ 7. 1/4 పేజి రూ 4.
3/4 పేజి రూ 2 మాత్రమే. వ్యవహారము చేరునామాలు
నమోదుచేయుటకు 12 అణాలు మాత్రమే. ఈచార్జీలు
రెండింటికి ప్రత్యేకము. 2 వ నెంబరు సూచిక అనగా తెలు
గుపుస్తకము సుమారు 100 పేజీలందును. వెల అందరికిని
సులభముగనుండుటకై రూ 5 మాత్రమే. మేము ఎందరికి
కాశలయినో అన్ని ప్రతులుమాత్రమే వేయదలచుకొన్నాము
గాన పుస్తకములు గావలసినవారు వారిఆర్డరు రిజిస్టరుచేయిం
చుకొనిన మంచిది. లేనిచో స్పష్టముగ దొరకవు. ముందు
ఖరీదు బంపువారికి పుస్తకముఖరీదు రూ 3 మాత్రమే. ఆర్డరు
ప్రకటనలు వగయిరాలు గ్రహించుట కొద్దిరోజులలో చాలిం
చెడువును. యీవిషయమే రేపు మీరు మరచిపోవచ్చును
గాన యీరోజుననే వ్రాసిన మేముకలుగగలదు. త్వరపడుడు.
చిరునామా:— ఆంధ్ర నిట్టింగ్ కంపెనీ, గుంటూరు.